

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-35-03

Druk nr 1479
Warszawa, 3 kwietnia 2003 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych .

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do reprezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje:

- 1) zasady wytwarzania, magazynowania i obrót biokomponentami stosowanymi w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych;
- 2) zasady wykorzystywania surowców rolniczych do produkcji biokomponentów;
- 3) obowiązki i zasady odpowiedzialności podmiotów wprowadzających do obrotu biokomponenty;
- 4) wymagania jakościowe dla biokomponentów;
- 5) zasady monitorowania rynku biokomponentów.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) „surowce rolnicze” - rzepak, ziarna zbóż, ziemniaki oraz inne rośliny lub ich części, uprawiane i zbierane na użytkach rolnych, zawierające tłuszcze lub węglowodany, przeznaczone do produkcji biokomponentów;
- 2) "rzepak" - nasiona odmian rzepaku lub rzepiku wpisanych do Rejestru Odmian Roślin Uprawnych;

- 3) „produkty uboczne i odpady” - melasę, odpady przemysłu spożywczego lub gastronomii zawierające węglowodany, tłuszcze roślinne albo zwierzęce oraz tłuszcze pochodzące z procesów utylizacji zwierząt lub procesów oczyszczania ścieków, przeznaczone do produkcji biokomponentów;
- 4) „biokomponenty” – ester lub bioetanol, w tym bioetanol zawarty w eterze etylo-tert-butylovym lub eterze etylo-tert-amylowym oraz estry stanowiące samoistne paliwa silnikowe ;
- 5) „ester” - estry metylowe albo estry etylowe wyższych kwasów tłuszczowych, otrzymane w procesie przetwarzania rzepaku albo produktów ubocznych i odpadów;
- 6) „bioetanol” - odwodniony alkohol etylowy rolniczy produkowany z surowców rolniczych lub produktów ubocznych i odpadów;
- 7) „paliwa ciekłe” - benzyny silnikowe stosowane w pojazdach wyposażonych w silniki z zapłonem iskrowym, zawierające w swoim składzie do 5% bioetanolu oraz do 15% eterów, o których mowa w pkt 4, samochodowe oleje napędowe zawierające do 5% estrów, stosowane w pojazdach wyposażonych w silniki z zapłonem samoczynnym, spełniające wymagania jakościowe, określone dla paliw ciekłych w odrębnych przepisach;
- 8) „biopaliwa ciekłe” - estry stanowiące samoistne paliwa silnikowe, benzyny silnikowe zawierające w swoim składzie powyżej 5% bioetanolu oraz powyżej 15% eterów, o których mowa w pkt 4, lub samochodowe oleje napędowe zawierające powyżej 5% estrów, spełniające wymagania jakościowe, określone dla paliw ciekłych w odrębnych przepisach;
- 9) „wytwórca” - przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z późn. zm.¹⁾) wytwarzającego lub magazynującego biokomponenty;
- 10) „producent rolny” - grupę producentów rolnych w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach (Dz.U. Nr 88, poz. 983), osobę fizyczną lub prawną prowadzącą

gospodarstwo rolne, w którym są uprawiane rośliny z przeznaczeniem na surowce rolnicze;

- 11) „pierwszy przetwórca” - każdego, kto przetwarza surowce rolnicze lub produkty uboczne i odpady na surowy spirytus rolniczy lub surowy olej rzepakowy;
- 12) „producent” - przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej posiadającego koncesję na wytwarzanie lub obrót paliwami ciekłymi, wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. Nr 54, poz. 348, z późn. zm.²⁾) zajmującego się produkcją, importem lub komponowaniem i wprowadzaniem do obrotu paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych;
- 13) „obróć” - sprzedaż lub inną formę zbycia paliw ciekłych, biopaliw ciekłych lub biokomponentów.

Rozdział 2

Zezwolenia na wytwarzanie lub magazynowanie biokomponentów

Art. 3. 1. Wytwarzanie lub magazynowanie biokomponentów wymaga uzyskania zezwolenia.

2. Organem właściwym w sprawach wydania, odmowy wydania i cofnięcia zezwolenia na wytwarzanie lub magazynowanie biokomponentów jest minister właściwy do spraw rynków rolnych.

Art. 4. 1. Wnioskodawca ubiegający się o zezwolenie, o którym mowa w art. 3 ust. 1, powinien:

- 1) złożyć wniosek o wydanie zezwolenia;

- 2) dysponować odpowiednimi urządzeniami technicznymi i obiektami budowlanymi umożliwiającymi prawidłowe wykonywanie działalności objętej wnioskiem;
- 3) przedłożyć oświadczenie o posiadaniu możliwości organizacyjnych gwarantujących prawidłowe wykonywanie działalności objętej wnioskiem;
- 4) nie zalegać z wpłatami na rzecz organów podatkowych, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych albo Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
- 5) nie być karany za przestępstwa: przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, skarbowe, przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi oraz gospodarcze.

2. Wniosek o wydanie zezwolenia na wytwarzanie biokomponentów, poza wymaganiami określonymi w przepisach o działalności gospodarczej zawiera:

- 1) informację o posiadanych urządzeniach technicznych i obiektach budowlanych, o których mowa w ust. 1 pkt 2;
 - 2) określenie maksymalnych rocznych możliwości produkcyjnych urządzeń technicznych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w przypadku ubiegania się o zezwolenie na wytwarzanie biokomponentów;
 - 3) oświadczenie wnioskodawcy określające przewidywany termin rozpoczęcia działalności objętej zezwoleniem.
3. Do wniosku dołącza się:
- 1) dokumenty potwierdzające tytuł prawny wnioskodawcy do urządzeń technicznych i obiektów budowlanych, o których mowa w ust. 1 pkt 2;
 - 2) zaświadczenia komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej, państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego oraz wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska stwierdzające, że urządzenia techniczne i obiekty budowlane przeznaczone do

wykonywania działalności objętej wnioskiem spełniają wymagania określone odpowiednio w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, sanitarnych i o ochronie środowiska;

- 3) zaświadczenia właściwego organu podatkowego oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdzające, że wnioskodawca nie zalega z wpłatami należności wobec tych instytucji;
- 4) informację z Krajowego Rejestru Karnego potwierdzającą niekaralność ubiegającego się o zezwolenie wnioskodawcy będącego osobą fizyczną, wspólników spółki osobowej prawa handlowego lub członków zarządu osoby prawnej za przestępstwa: przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, skarbowe, przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi oraz gospodarcze.

4. Wnioskodawca, który zamierza rozpocząć działalność w zakresie objętym zezwoleniem, może ubiegać się o przyrzeczenie wydania zezwolenia, zwane dalej "promesą".

5. Organ wydający promesę może uzależnić wydanie zezwolenia od spełnienia warunków wykonywania działalności objętej zezwoleniem.

Art. 5. 1. Zezwolenie wydaje się, jeżeli wnioskodawca spełnia wymagania, o których mowa w art. 4 ust. 1.

2. Zezwolenie określa w szczególności:

- 1) rodzaj działalności objętej zezwoleniem oraz maksymalną wielkość produkcji w skali roku, zgodną z możliwościami technicznymi urządzeń posiadanych przez wytwórcę, w przypadku zezwolenia na wytwarzanie biokomponentów;
- 2) miejsce wykonywania oraz datę rozpoczęcia działalności objętej zezwoleniem.

Art. 6. 1. Organ zezwalający jest uprawniony do kontroli działalności prowadzonej w zakresie objętym zezwoleniem.

2. Kontrola dotyczy przestrzegania warunków wykonywania działalności, określonych w ustawie i zezwoleniu.

3. Kontrolę przeprowadza się na podstawie pisemnego upoważnienia wydanego przez organ zezwalający, które powinno zawierać:

- 1) oznaczenie osoby dokonującej kontroli;
- 2) nazwę kontrolowanego wytwórcy;
- 3) określenie zakresu i terminu kontroli.

4. Osoby upoważnione do przeprowadzania kontroli są uprawnione w szczególności do:

- 1) wstępu na teren nieruchomości, obiektów, lokali lub ich części, gdzie jest wykonywana działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1;
- 2) żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji oraz udostępniania danych mających związek z przedmiotem kontroli.

5. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności wytwórcy lub osoby uprawnionej do jego reprezentowania.

6. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół, który podpisują osoba przeprowadzająca kontrolę i osoba, o której mowa w ust. 5. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez osobę, o której mowa w ust. 5, przeprowadzający kontrolę zamieszcza stosowną adnotację w protokole.

7. Organ zezwalający może upoważnić do dokonywania kontroli, o której mowa w ust. 1, inny organ administracji wyspecjalizowany w kontroli danego rodzaju działalności. Przepisy ust. 2-6 stosuje się odpowiednio.

Art. 7. Zezwolenie na wytwarzanie lub magazynowanie biokomponentów cofa się, jeżeli wytwórca przestał spełniać wymogi określone w art. 4 ust. 1, albo wytwarza lub

magazynuje biokomponenty niezgodnie z obowiązującymi przepisami lub warunkami zezwolenia.

Art. 8. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do zezwolenia stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej.

Rozdział 3

Umowy kontraktacji i dostawy

Art. 9. 1. Do produkcji biokomponentów mogą być wykorzystywane wyłącznie:

- 1) surowce rolnicze zakontraktowane na podstawie umowy kontraktacji zawartej między pierwszym przetwórcą lub wytwórcą a producentem rolnym lub
- 2) surowce rolnicze pochodzące z produkcji własnej pierwszych przetwórców lub wytwórców, lub
- 3) produkty uboczne i odpady pozyskane na podstawie umowy dostawy lub
- 4) surowy spirytus rolniczy lub surowy olej rzepakowy, wytworzone z surowców rolniczych oraz produktów ubocznych i odpadów, o których mowa w pkt 1-3, dostarczanych wytwórcy przez pierwszego przetwórcę w ramach umowy dostawy.

2. Na obszarach uznanych za dotknięte skutkami klęsk żywiołowych dopuszcza się wytwarzanie biokomponentów, surowego spirytusu rolniczego i surowego oleju rzepakowego z surowców dostarczonych z innych źródeł niż określone w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, źródła, o których mowa w ust. 2, mając na uwadze konieczność zachowania regularności dostaw i jakości biokomponentów.

4. Umowy, o których mowa w ust. 1, są zawierane na okres nie krótszy niż 5 lat.

Art. 10. Umowa kontraktacji lub umowa dostawy zawiera w szczególności:

- 1) określenie ilości surowców rolniczych, surowego spirytusu rolniczego, surowego oleju rzepakowego przewidzianych do dostarczenia wytwórcy lub pierwszemu przetwórcy w poszczególnych latach obowiązywania umowy;
- 2) podstawy określenia ceny za kwintal dostarczonego surowca rolniczego albo hektolitr surowego spirytusu rolniczego lub surowego oleju rzepakowego;
- 3) określenie minimalnych wymagań jakości surowca rolniczego albo surowego spirytusu rolniczego lub surowego oleju rzepakowego, uzgodnionych przez strony;
- 4) termin płatności za dostarczone surowce rolnicze albo surowy spirytus rolniczy lub surowy olej rzepakowy, nie dłuższy niż 30 dni od dnia dostarczenia tych surowców;
- 5) termin obowiązywania umowy;
- 6) określenie odpowiedzialności stron z tytułu niedotrzymania warunków umowy;
- 7) postanowienia dotyczące zmiany i rozwiązania umowy.

Art. 11. 1. Tworzy się Komisję Opiniodawczą do Spraw Biokomponentów Stosowanych w Paliwach Ciekłych i Biopaliwach Ciekłych, jako organ opiniodawczo-doradczy w zakresie spraw dotyczących biokomponentów stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych.

2. Koszty funkcjonowania Komisji, o której mowa w ust. 1, są pokrywane ze składek wpłacanych przez organizacje lub podmioty, których przedstawiciele wchodzi w skład Komisji.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb powołania i pracy oraz liczbę członków Komisji, o której mowa w ust. 1, mając na uwadze możliwość reprezentowania interesów producentów rolnych, pierwszych przetwórców i wytwórców, przedsiębiorców, producentów pojazdów oraz użytkowników pojazdów.

Rozdział 4

Wytwarzanie i obrót biopaliwami ciekłymi

Art. 12. 1. Producenci są obowiązani wprowadzać do obrotu, w danym roku kalendarzowym, biokomponenty w ilościach określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 5:

- 1) w paliwach ciekłych lub
- 2) jako samoistne paliwa silnikowe, lub
- 3) w biopaliwach ciekłych przeznaczonych dla sektora transportu publicznego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wykorzystywania paliw ciekłych na potrzeby własne.

3. Producenci są obowiązani, przy produkcji lub komponowaniu paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych, korzystać z biokomponentów pochodzących z produkcji własnej lub zakupu dokonanego w ramach umowy dostawy od pierwszych przetwórców lub wytwórców.

4. Posiadacze ogólnodostępnych i zakładowych stacji paliw mogą dokonywać zakupu estrów bezpośrednio od wytwórców na podstawie umów dostawy i wprowadzać je do obrotu wyłącznie jako samoistne paliwo silnikowe.

5. Rada Ministrów, w terminie do dnia 31 października danego roku, określa, w drodze rozporządzenia, na następny rok kalendarzowy, w ułamkach objętościowych wyrażonych w procentach, minimalną ilość poszczególnych biokomponentów, jaką ma obowiązek wprowadzić do obrotu producent w paliwach ciekłych lub biopaliwach ciekłych. Ilość biokomponentów wprowadzanych do obrotu w paliwach ciekłych lub biopaliwach

ciekłych jest określana w ułamkach objętościowych wyrażonych w procentach ogólnej ilości wprowadzanych do obrotu paliw ciekłych.

6. Udział bioetanolu jako biokomponentu paliw ciekłych i biopaliw ciekłych w 2004 r. nie może być mniejszy niż 4% i nie większy niż 5% ogólnej ilości benzyn silnikowych wprowadzanych do obrotu.

7. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 5, Rada Ministrów uwzględni w szczególności możliwości surowcowe i wytwórcze, możliwości przetwórcze, coroczny wzrost udziału poszczególnych biokomponentów w ogólnej ilości wprowadzanych do obrotu paliw ciekłych oraz przepisy Unii Europejskiej w tym zakresie.

8. Przepisy wydane na podstawie ust. 5 i przepis ust. 6 nie dotyczą paliw ciekłych przeznaczonych na rezerwy państwowe i zapasy obowiązkowe paliw.

Art. 13. 1. Do obrotu można wprowadzić wyłącznie biokomponenty spełniające wymagania jakościowe.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

1) wymagania jakościowe dla biokomponentów;

2) metody badań jakości biokomponentów,

biorąc pod uwagę postanowienia właściwych norm i standardy obowiązujące w Unii Europejskiej w tym zakresie.

3. Kontrolę w zakresie wymagań jakościowych biokomponentów oraz estrów stanowiących samoistne paliwo silnikowe prowadzi Inspekcja Handlowa.

4. Do kontroli, o której mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 10 stycznia 2003 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych (Dz.U. Nr 17, poz. 154).

Art. 14. 1. Do obrotu, bez oznakowania określającego procentową zawartość biokomponentów, można wprowadzać wyłącznie paliwa ciekłe.

2. Do obrotu można wprowadzać biopaliwa ciekłe, sprzedawane z odrębnych dystrybutorów oznakowanych w sposób odróżniający je od dystrybutorów przeznaczonych do obrotu paliwami ciekłymi oraz umożliwiającą identyfikację procentowej ilości zawartego w nich biokomponetu.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, sposób oznakowania dystrybutorów do sprzedaży biopaliw ciekłych oraz estrów stanowiących samoistne paliwo silnikowe, biorąc pod uwagę możliwość wyraźnego rozróżnienia rodzaju sprzedawanego paliwa.

Art. 15. 1. Wytwórcy przekazują, w terminie do 45 dni po zakończeniu kwartału, ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych i Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki sprawozdanie kwartalne sporządzone na podstawie faktur VAT lub innych dokumentów, w tym zaświadczeń wydawanych przez właściwy organ samorządu terytorialnego, zawierające informacje dotyczące ilości surowców rolniczych, produktów ubocznych i odpadów, w tym pochodzących z produkcji własnej, użytych do produkcji biokomponentów oraz informacje o ilości sprzedanych biokomponentów ze wskazaniem ich nabywców.

2. Producenci przekazują, w terminie do 45 dni po zakończeniu kwartału, ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych i Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki sprawozdanie kwartalne sporządzone na podstawie faktur VAT lub innych dokumentów, zawierające informacje dotyczące ilości zakupionych lub wyprodukowanych biokomponentów, ilości wprowadzonych do obrotu biopaliw ciekłych, paliw ciekłych oraz uzyskanej ceny zakupionych biokomponentów, a także informacje o podmiotach, które nabyły biopaliwa ciekłe i paliwa ciekłe oraz informacje o ilościach biokomponentów i podmiotach, od których zostały nabyte.

3. Dyrektorzy izb celnych, w terminie do 45 dni po zakończeniu kwartału, przekazują Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, sporządzone na podstawie dokumentów określonych przepisami prawa celnego, sprawozdanie kwartalne zawierające informacje o ilości sprowadzonych i dopuszczonych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej paliw ciekłych oraz o podmiotach, które je sprowadziły.

4. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na podstawie przekazywanych zbiorczych sprawozdań, prowadzi monitoring rynku paliw ciekłych, biopaliw ciekłych oraz biokomponentów.

5. Wyniki monitoringu stanowią podstawę do sporządzenia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zbiorczej informacji zawierającej określenie:

- 1) ilości podmiotów zajmujących się wytwarzaniem i obrotem biokomponentami, biopaliwami ciekłymi oraz paliwami ciekłymi;
- 2) ilości i wartości wytworzonych i wprowadzonych do obrotu biokomponentów, biopaliw ciekłych oraz paliw ciekłych.

6. Zbiorcze informacje, o których mowa w ust. 5, wraz z wnioskami Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przekazuje niezwłocznie ministrom właściwym: do spraw finansów publicznych, gospodarki, rolnictwa, rynków rolnych oraz środowiska.

Rozdział 5

Kary pieniężne

Art. 16. 1. Karze pieniężnej podlega ten, kto:

- 1) bez wymaganego zezwolenia wytwarza lub magazynuje biokomponenty;
- 2) nie złożył w terminie, będąc do tego obowiązany, sprawozdania kwartalnego, o którym mowa w art. 15 ust. 1 i 2, lub podał w tym sprawozdaniu dane nieprawdziwe;
- 3) będąc producentem, nie wprowadził biokomponentów albo wprowadza do obrotu, w danym roku kalendarzowym, biokomponenty w ilości mniejszej niż określona na podstawie art. 12;
- 4) produkując paliwa ciekłe lub biopaliwa ciekłe, korzysta z biokomponentów pochodzących ze źródeł innych niż określone w art. 12 ust. 3;
- 5) wprowadza do obrotu biokomponenty niezgodne z wymaganiami jakościowymi.

2. Kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, wynosi:

- 1) 50% wartości wytworzonych, magazynowanych lub wprowadzonych do obrotu biokomponentów - w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 4;
- 2) 50% wartości wprowadzonych do obrotu paliw ciekłych, biopaliw ciekłych i biokomponentów - w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 5;
- 3) do 3 tys. zł - w przypadku niezłożenia w terminie sprawozdania kwartalnego, o którym mowa w art. 15 ust. 1 i 2.

3. Wysokość kary pieniężnej ustala, w drodze decyzji administracyjnej:

- 1) minister właściwy do spraw rynków rolnych - w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 4;
- 2) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki - w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3;
- 3) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 5.

4. Do egzekucji kar pieniężnych stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

5. Wpłacone kary pieniężne stanowią dochód budżetu państwa.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 17. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz.U. z 1999 r. Nr 54, poz. 572 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 14, poz. 143, Nr 81, poz. 877 i Nr 110, poz. 1189 oraz z 2002 r. Nr 41, poz.

365, Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804, Nr 141, poz. 1178, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1387 i Nr 216, poz. 1824) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 35b:

a) w ust. 1 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

"3) produkcja oraz obrót biokomponentami, określonymi w odrębnych przepisach.",

b) w ust. 2 w pkt 1 i 2 po wyrazach "w ust. 1 pkt 1" dodaje się wyrazy "i 3";

2) w art. 35h w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

"4) szczegółowe zasady wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego w zakresie określonym w art. 35b ust. 1 pkt 2 i 3,".

Art. 18. W ustawie z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 11, poz. 50, Nr 28, poz. 127 i Nr 129, poz. 599, z 1994 r. Nr 132, poz. 670, z 1995 r. Nr 44, poz. 231 i Nr 142, poz. 702 i 703, z 1996 r. Nr 137, poz. 640, z 1997 r. Nr 111, poz. 722, Nr 123, poz. 776 i 780, Nr 137, poz. 926, Nr 141, poz. 943 i Nr 162, poz. 1104, z 1998 r. Nr 139, poz. 905 i Nr 161, poz. 1076, z 1999 r. Nr 50, poz. 499, Nr 57, poz. 596 i Nr 95, poz. 1100, z 2000 r. Nr 68, poz. 805 i Nr 105, poz. 1107, z 2001 r. Nr 12, poz. 92, Nr 39, poz. 459, Nr 56, poz. 580, Nr 63, poz. 639, Nr 80, poz. 858, Nr 90, poz. 995, Nr 106, poz. 1150 i Nr 122, poz. 1324 oraz z 2002 r. Nr 19, poz. 185, Nr 41, poz. 365, Nr 86, poz. 794, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1387 i Nr 213, poz. 1803) w art. 37 wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

"3) obniżać stawkę akcyzy na biopaliwa ciekłe i paliwa ciekłe, zawierające biokomponenty, od których powstał obowiązek podatkowy, oraz określać warunki i zasady stosowania tych obniżek.";

2) w ust. 4 dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:

- "5) zobowiązania międzynarodowe związane z ochroną środowiska oraz bezpieczeństwo energetyczne kraju,
- 6) potrzebę zapewnienia stabilności rozwiązań systemowych, biorąc pod uwagę sytuację osób inwestujących na rynku biopaliw."

Art. 19. W ustawie z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. z 1994 r. Nr 1, poz. 2, Nr 80, poz. 369 i Nr 98, poz. 473, z 1997 r. Nr 41, poz. 225, Nr 79, poz. 484 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 48, poz. 547 i 550 i Nr 88, poz. 983, z 2001 r. Nr 3, poz. 19, Nr 29, poz. 320, Nr 38, poz. 452, Nr 125, poz. 1367 i Nr 129, poz. 1438, z 2002 r. Nr 112, poz. 976 i Nr 143, poz. 1197 i oraz z 2003 r. Nr 52, poz. 450) w art. 3 w ust. 1 po pkt 9a dodaje się pkt 9b w brzmieniu:

- „9b) przedsięwzięć związanych z produkcją i przetwarzaniem surowców rolniczych na surowy spirytus rolniczy lub surowy olej rzepakowy przeznaczone do wytwarzania biokomponentów do produkcji biopaliw ciekłych i paliw ciekłych,".

Art. 20. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042, z 1998 r. Nr 94, poz. 594, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1126, z 1999 r. Nr 88, poz. 980, Nr 91, poz. 1042 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 555 i Nr 103, poz. 1099, z 2001 r. Nr 154, poz. 1800 i 1802, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984 i Nr 135, poz. 1144 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424) w art. 32 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

- „1) wytwarzania paliw i energii, w szczególności wytwarzania paliw ciekłych i biopaliw ciekłych metodą komponowania, z wyłączeniem wytwarzania paliw stałych, wytwarzania energii elektrycznej w źródłach o mocy poniżej 5 MW, wytwarzania paliw gazowych z gazu płynnego, wytwarzania ciepła w źródłach o łącznej mocy poniżej 1 MW,".

Art. 21. W ustawie z dnia 10 stycznia 2003 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych (Dz.U. Nr 17, poz.154) w art. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) „paliwa ciekłe” - benzyny silnikowe stosowane w pojazdach wyposażonych w silniki z zapłonem iskrowym, samochodowe oleje napędowe stosowane w pojazdach wyposażonych w silniki z zapłonem samoczynnym, w tym również paliwa ciekłe oraz estry stanowiące samoistne paliwa silnikowe i biopaliwa ciekłe w rozumieniu ustawy z dnia 2003 r. o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych (Dz.U. Nr, poz.);”.

Art. 22. Zezwolenia na odwadnianie alkoholu etylowego rolniczego, wydane na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz.U. Nr 31, poz. 353 oraz z 2002 r. Nr 166, poz. 1362), stają się, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zezwoleniami na wytwarzanie biokomponentów, jeżeli odwodniony alkohol etylowy rolniczy stanowi biokomponent.

Art. 23. Wykorzystanie bioetanolu, jako biokomponentu paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, bez względu na formę wprowadzonego związku, ustalane w ułamku objętościowym wyrażonym w procencie od dnia 1 października 2003 r. do dnia 31 grudnia 2003 r. wynosi nie mniej niż 3,5% i nie więcej niż 5% ogólnej ilości benzyn silnikowych wprowadzanych do obrotu.

Art. 24. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2003 r., z wyjątkiem:

- 1) rozdziału 2, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2003 r.;
- 2) art. 13 ust. 3 i 4, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r. ;
- 3) art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 stycznia 2003 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych w brzmieniu

nadany niniejszą ustawą, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

-
- 1) Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193, z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643 oraz z 2002 r. Nr 1, poz. 2, Nr 115, poz. 995 i Nr 130, poz. 1112.
 - 2) Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1997 r. Nr 158, poz. 1042, z 1998 r. Nr 94, poz. 594, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1126, z 1999 r. Nr 88, poz. 980, Nr 91, poz. 1042 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 555 i Nr 103, poz. 1099, z 2001 r. Nr 154, poz. 1800 i 1802 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984 i Nr 135, poz. 1144.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy reguluje organizację tworzonego na szeroką skalę rynku biokomponentów stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych, biorąc pod uwagę aktualne i szacowane na najbliższe lata możliwości budżetowe państwa.

W trakcie prac nad projektem została wykorzystana wiedza dotycząca możliwości stosowania biokomponentów, będących składnikami poprawiającymi jakość paliw ciekłych, oraz informacje dotyczące stosowania biopaliw ciekłych do napędu środków transportu, w tym najnowsza edycja Światowej Karty Paliw – opublikowana dnia 5 grudnia 2002 r.

W projekcie uwzględniono niektóre zapisy regulacji prawnych obowiązujących oraz planowanych do wprowadzenia w Unii Europejskiej.

Główne przesłanki proponowanych zapisów oraz założone cele i skutki, które zostaną osiągnięte po kilku latach funkcjonowania ustawy, można zdefiniować następująco :

- zmniejszenie obciążenia środowiska przez, zgodną ze strategicznymi dokumentami rządowymi, redukcję emisji gazów cieplarnianych,
- wzrost bezpieczeństwa paliwowego kraju, zmniejszenie ryzyka związanego z przerwaniem (brakiem) dostaw paliw silnikowych, amortyzacją tempa wzrostu cen na surowce i produkty ropopochodne oraz ich wahań sezonowych,
- aktywne wspieranie procesu restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa przez zagwarantowanie trwałych, stabilnych dochodów dla gospodarstw podejmujących produkcję surowców rolniczych, w oparciu o umowy kontraktacyjne, z przeznaczeniem na produkcję biokomponentów stosowanych do biopaliw,
- wsparcie rozwoju rynku rolnego w kierunku produkcji niespożywczej,
- wsparcie inicjatyw lokalnych, stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich wykorzystującej miejscowe surowce rolnicze, tworzącej nowe miejsca pracy, generującej przychody dla zatrudnionych bezpośrednio w produkcji i przetwórstwie oraz pośrednio przez wzrost zapotrzebowania na produkty i usługi – wykorzystanie zasobów lokalnych i rozwój sektorów pośrednich,
- wykorzystanie biomasy i pozostałych produktów ubocznych do celów przetwórczych, paszowych i energetycznych,
- wprowadzenie na rynek paliw ciekłych antymonopolowego elementu konkurencji,
- harmonizowanie prawa krajowego z prawodawstwem unijnym w sposób uwzględniający interesy rolnictwa i kraju oraz tańsze wypełnienie zobowiązań międzynarodowych Polski,
- jeden z kroków do dostosowania do wymogów prawa Unii Europejskiej,
- oczekiwania producentów i dystrybutorów paliw ciekłych odnośnie do stabilnego, stopniowego zwiększania produkcji i stosowania biokomponentów jako składników paliw ciekłych,
- oczekiwania użytkowników pojazdów wprowadzenia do tej ustawy zapisów dotyczących wymogu oznakowania dystrybutorów przeznaczonych do sprzedaży paliw o parametrach jakościowych i składzie komponentów odbiegającym od ustalonego w normach jakościowych, obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i równoważnych (specjalne oznakowanie tych paliw i sprzedaż z oddzielnych dystrybutorów),
- stworzenie możliwości dokonywania przez właścicieli stacji paliwowych, a w konsekwencji użytkowników pojazdów, zakupów estrów (stanowiących samoistne paliwa silnikowe) oraz wprowadzenie ich do obrotu na tych stacjach wyłącznie jako biopaliwa ciekłe,

- wprowadzenia definicji dotyczących między innymi paliw ciekłych, biopaliw ciekłych oraz zmian dostosowujących do ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych.

W rozumieniu projektu ustawy:

- 1) biokomponenty to ester lub bioetanol, w tym bioetanol zawarty w eterze etylo-tert-butylovym lub eterze etylo-tert-amylowym oraz estry stanowiące samoistne paliwa silnikowe,
- 2) paliwa ciekłe to benzyny silnikowe stosowane w pojazdach wyposażonych w silniki z zapłonem iskrowym, zawierające w swoim składzie do 5% bioetanolu oraz do 15% eterów, samochodowe oleje napędowe zawierające do 5% estrów, stosowane w pojazdach wyposażonych w silniki z zapłonem samoczynnym, spełniające wymagania jakościowe, określone dla paliw ciekłych w odrębnych przepisach,
- 3) biopaliwa ciekłe to estry stanowiące samoistne paliwa silnikowe, benzyny silnikowe zawierające w swoim składzie powyżej 5% bioetanolu oraz powyżej 15% eterów lub samochodowe oleje napędowe zawierające powyżej 5% estrów, spełniające wymagania jakościowe, określone dla paliw ciekłych w odrębnych przepisach.

Od szeregu lat bioetanol jako pełnowartościowy komponent benzyn jest stosowany w czystej formie oraz w eterze etylo-tert-butylovym.

Udział benzyn zawierających w swoim składzie co najmniej 4,5% bioetanolu, w ogólnej puli benzyn sprzedawanych w latach 1993-2002 r. oraz wynikające z tego faktu korzyści dla przemysłu petrochemicznego

Rok	Produkcja krajowa bioetanolu		Udział etanolu w benzynach silnikowych zużywanych w kraju	Zużycie krajowe benzyn silnikowych	Wartość szacunkowa sprzedaży spirytusu surowego przez gorzelnie (mln zł)****	Zmniejszenie wpływów do budżetu z tytułu obniżonej stawki podatku akcyzowego od benzyn z dodatkiem etanolu (dla lat 1997-2000 szacunek)	% benzyn na rynku zawierających 4,5% dodatek bioetanolu
	Etanol [m3]	Etanol [t]	%	Benzyna tys. ton		W mln zł	
1993	11000	8679	0,17%	4 969			3,88%
1994	27000	21303	0,38%	5 567			8,50%
1995	63000	49707	0,91%	5 464			20,22%
1996	100900	79610	1,70%	4 692			37,70%
1997	110000	86790	1,72%	5 058		308	38,13%
1998	99800	78742	1,55%	5 071	180	288	34,51%
1999	83226	65665	1,11%	5 905	150	206	24,71%
2000	51449	40593	0,78%	5 174	93	102	17,43%
2001	71899	56728	1,13%	5 000	129	341**	X
2002 ***	47616	37569	1,50%	2 500	69	120	X

* - dane orientacyjne

** - wg informacji Ministerstwa Finansów

*** - w 2002 r. ocena na podstawie danych za I półrocze

**** przyjęto cenę rozrachunkową za litr spirytusu surowego 1,8 zł dla lat 1998-2001 oraz 1,65 zł/l dla 2002 r.

X - dane dot. lat 2001 - 2002 wymagają specjalnego przeliczenia - PKN Orlen rozpoczął dodawanie bioetanolu w postaci EETB

Projekt ustawy dotyczy nie tylko producentów i produktów rynku rolniczego, ale także wkracza w obszar obrotu paliwami silnikowymi, na którym dominują zachowania monopolistyczne.

Przedstawiana wersja projektu ustawy nakłada obowiązek dodawania biokomponentów (bioetanolu i estrów) do paliw ciekłych oraz umożliwia sprzedaż estrów jako samoistnego ciekłego paliwa silnikowego. Propozycja ta jest spowodowana stanem finansów państwa, który uniemożliwia zastosowanie wyłącznie bodźców ekonomicznych. Należy zauważyć, że biokomponenty są uznawane za pełnowartościowe składniki paliw ciekłych, które zastępowały lub zastępują takie dodatki jak czteroetylen ołowiu czy ksylen lub toluen, podnoszące liczbę oktanową w benzynach, są stosowane jako dodatki smarnościowe w olejach napędowych. Za takim rozwiązaniem przemawia projekt dyrektywy obecnie uzgadniany między Radą i Parlamentem Europejskim o *promocji użycia biopaliw lub innych paliw odnawialnych dla transportu*. Projektowana dyrektywa zakłada jako cel osiągnięcie przez państwa członkowskie, stosowanie do 2% biopaliw w transporcie do 31 grudnia 2005 r. oraz 5,75 % do końca 2010 r. Wg oceny Przedstawicielstwa RP przy Unii Europejskiej są realne szanse na jej wejście w życie jeszcze w I półroczu br.

Dotychczas zróżnicowanie stawek w akcyzie, z tytułu stosowania biokomponentów (etanolu), było jedyną i jak się okazało niewystarczającą formą zachęty dla przemysłu paliwowego, do stosowania droższego komponentu w paliwach ciekłych. Obowiązek dodawania biokomponentów nie wyklucza dalszego stosowania ulg w podatku akcyzowym, jeżeli zajdzie konieczność ochrony użytkowników pojazdów samochodowych przed nadmiernym wzrostem cen paliw.

Dla biopaliw ciekłych i estrów stanowiących samoistne paliwo silnikowe proponuje się rozwiązanie polegające na ich sprzedaży ze specjalnie oznakowanych dystrybutorów (art. 14 ust. 2). Realizacja tego przepisu wymagałaby jednoczesnego stabilnego zagwarantowania zwolnienia tych estrów z obciążenia podatkiem akcyzowym. Rozwiązanie takie może funkcjonować w warunkach, kiedy różnica między ceną sprzedaży estrów przez wytwórcę a ceną detaliczną olejów napędowych będzie sięgać około 1,0 zł/litr lub więcej. Dodając koszty magazynowania, dystrybucji oraz zarobek właściciela stacji tylko taka różnica daje użytkownikom pojazdów gwarancję zakupu estrów po atrakcyjnej cenie, co powinno wywołać oczekiwany popyt. Taka zależność zaczyna występować w chwili obecnej. Zmniejszenie się różnicy między ceną estru a ceną oleju napędowego spowoduje, że paliwo to przestanie być atrakcyjne dla potencjalnych użytkowników. Łączne skutki finansowe, tj. rezygnacja z podatku akcyzowego oraz zastosowanie ewentualnej dopłaty (ale tylko do czystego estru lub surowców do jego produkcji) są znacząco niższe od stosowania ulg w podatku akcyzowym do całości olejów napędowych z niewielkim procentowym udziałem tego biokomponentu.

Sposób oznakowania dystrybutorów dla biopaliw ciekłych i estrów stanowiących samoistne paliwa silnikowe określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw gospodarki (art. 14 ust. 3). Zasada wprowadzenia obowiązku oznakowania i sprzedaży z oddzielnych dystrybutorów paliw ciekłych, spełniających ustalone dla nich wymagania jakościowe, z udziałem pełnowartościowego składnika, jakim jest bioetanol, nie jest nigdzie stosowana oraz nie przewiduje jej projekt dyrektywy unijnej o promocji biopaliw w transporcie. Wprowadzenie dodatkowych dystrybutorów przesądza o skali niezbędnych środków finansowych na inwestycje, do których ustawodawca zobowiązałby właścicieli stacji paliw.

W chwili obecnej jest stosowana obniżka stawki podatku akcyzowego dla benzyn silnikowych zawierających w swoim składzie nie mniej niż 4,5% oraz nie więcej niż 5,0% bioetanolu. Obniżka ta wynosi 91 zł/m za 1000 l i jest stosowana obecnie dla zachowania jednolitego poziomu ceny dla benzyn z dodatkiem i bez dodatku bioetanolu. Obniżkę tę można określić jako rekompensatę wzrostu kosztów produkcji i zachętę dla producentów paliw. Dla zachowania poziomu cen, będzie wymagana, w podobnej skali, obniżka stawki podatku akcyzowego dla olejów napędowych zawierających w swoim składzie nie mniej niż 4,5% i nie więcej niż 5% estrów wyższych kwasów tłuszczowych. Zastosowanie bowiem dodatkowych dystrybutorów będzie sugerowało, że znajdujące się w nich paliwo jest gorsze jakościowo, od dotychczas sprzedawanego, co nie znajduje potwierdzenia w badaniach i praktyce. Zachęta ekonomiczna dla użytkowników pojazdów (niższa cena paliwa), wiąże się z kolejnymi obniżkami stawki podatku akcyzowego i ograniczeniem wpływów do budżetu.

Wprowadzenie obowiązku umieszczenia na wszystkich stacjach paliw dodatkowych dystrybutorów spowodowałoby również skutki finansowe dla właścicieli stacji benzynowych oraz dla budżetu państwa z tytułu zmniejszenia przychodów z powodu obniżenia stawki podatku akcyzowego w celu preferowania paliw z udziałem biokomponentów.

Skutki finansowe dla właścicieli stacji są trudne do oszacowania, ponieważ różnie będą kształtować się na poszczególnych stacjach paliw. Na części stacji wydatki takie będą zbędne (przynajmniej w odniesieniu do jednego rodzaju paliwa) natomiast na innych koszt montażu zbiorników oraz dystrybutorów będzie bardzo wysoki. Wg danych zawartych w Roczniku Statystycznym GUS z 2002 r., sprzedaż paliw w 2001 r. była prowadzona w około 8,9 tys. stacjach paliw. Szacunkowe skutki dla właścicieli stacji paliw przedstawiono w zał. nr 1. Będą kształtować się w przedziale od 0,5 do 1,0 miliarda złotych netto. Rozważano możliwość bezinwestycyjnego wydzielenia części stacji paliw (zwłaszcza znajdujących się w tzw. sieciach sprzedaży) do sprzedaży paliw z udziałem biokomponentów. Związane jest z tym ryzyko, że niezbędna do prowadzenia takiej sprzedaży zachęta ma charakter uznaniowy, a jej poziom może nie spełniać oczekiwań nabywców paliwa lub właścicieli stacji, podobnie jak stosowane od 10 lat obniżki stawek podatku akcyzowego nie spowodowały oczekiwanego wzrostu poziomu dodawanego bioetanolu.

Skutki wprowadzenia sprzedaży paliw ciekłych z dodatkiem biokomponentów przy różnych założeniach są przedstawione w załącznikach nr 2 - 5. Szacunek kosztów przedstawiony w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Socjalnej oraz w Ministerstwie Finansów przez PKN Orlen S.A. wydaje się być znacząco zawyżony, ponieważ nie uwzględnia ważnych uzgodnień dot. warunków zabudowy i istniejącej infrastruktury na stacjach paliw, a także faktu, że na wielu stacjach do sprzedaży biopaliw można wydzielić już istniejące zbiorniki i dystrybutory. Przeprowadzając szacunki przyjęto roczne zużycie paliw ciekłych na poziomie 2000 r. oraz założono różny poziom udziału biokomponentów, jak też zróżnicowany poziom obniżki stawki podatku akcyzowego, co jest równoznaczne z obniżeniem wpływów budżetu z tytułu tego podatku.

Przedstawienie w jednej, czy kilku kwotach skali skutków finansowych dla budżetu państwa jest utrudnione z uwagi na występowanie wielu elementów podlegających ciągłym zmianom, np. cena ropy naftowej – podstawowego surowca do produkcji paliw ciekłych. Stosunkowo łatwe jest oszacowanie skutków dla budżetu z tytułu zrównania cen na paliwa z dodatkiem i bez dodatku biokomponentów. Można tutaj porównawczo oprzeć się na stosowanych obniżkach stawki podatku akcyzowego do benzyn silnikowych z dodatkiem bioetanolu. Na tej podstawie można przyjąć, że niezbędna, dla zachowania jednolitego poziomu cen, skala

obniżki stawki podatku akcyzowego powinna wynosić około 1,50 zł za każdy litr biokomponentu przy jednoczesnym założeniu, że cena surowców i paliw ropopochodnych będzie kształtować się na poziomie cen z przełomu lat 2002/2003. Wzrost cen surowców i paliw ropopochodnych umożliwia zmniejszenie skali zastosowanej obniżki stawki podatku akcyzowego i odwrotnie.

Z dotychczasowej praktyki wiadomo, że do wyboru określonej stacji paliw (w ramach stacji cieszących się dużym stopniem zaufania) do tankowania pojazdu jest wystarczająca cena niższa o około 20 do 30 groszy za litr paliwa. Trudno jest natomiast określić, jaka skala obniżki jest niezbędna dla racjonalnej zachęty użytkowników pojazdów do kupowania paliw ciekłych z dodatkiem biokomponentów. Ponieważ różnice w cenie benzyn silnikowych, pomiędzy poszczególnymi stacjami paliw przekraczają 20 groszy/litr wydaje się, że niezbędna byłaby zachęta, dla paliw o tej samej jakości różniących się wyłącznie składem chemicznym, w postaci obniżonej ceny, która powinna sięgać rzędu 30 – 40 groszy za litr tego paliwa. Sugestie niektórych ekspertów, że różnica ta powinna wynosić około 70 groszy/litr paliwa wydają się być zawyżone i mogą spowodować lawinowy import paliw ciekłych z dodatkiem biokomponentów.

Reasumując, koszty wprowadzenia dodatkowych dystrybutorów na paliwa z dodatkiem biokomponentów spełniające obowiązujące wymagania jakościowe są wysokie i przekraczałyby znacząco pozytywne skutki, które zostały przedstawione w dalszej części uzasadnienia do projektu ustawy.

W projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie obowiązku wyodrębnienia i oznakowania dystrybutorów wyłącznie przy sprzedaży paliw o parametrach jakościowych i składzie komponentów odbiegających od ustalonego w normach jakościowych dla benzyn silnikowych i olejów napędowych. Specjalnego oznakowania nie będą musiały mieć dystrybutory, w których będzie sprzedawane paliwo zawierające dodatki biokomponentów, ale w ilościach mieszczących się w granicach norm technicznych (art. 14 ust. 1).

Wprowadzenie swobody wyboru zakupu paliw ciekłych bez dodatków biokomponentów (swoboda wyboru towarów przez konsumentów) podkreślone w uzasadnieniu do weta Prezydenta RP oraz uwagach Rady Legislacyjnej przy Premierze RP nie może zostać również uwzględnione z ważnych powodów gospodarczych i społecznych, takich jak :

- niekwestionowana konieczność ograniczenia zbyt dużej zależności od paliw ropopochodnych,
- przesłanki związane z podejmowaniem działań przyjaznych dla ochrony środowiska, jak ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, wykorzystanie produktów ubocznych i materiałów odpadowych, które normalnie byłyby bezpowrotnie tracone oraz mogłyby negatywnie wpływać na środowisko,
- oferta alternatywnych źródeł dochodu dla gospodarstw rolniczych przez trwałe zapewnienie rozwoju rolnictwa wielofunkcyjnego produkującego na cele niespożywcze,
- tworzenie nowych miejsc pracy oraz zadziałanie tzw. efektu mnożnikowego (szczegółowe wyjaśnienia są zawarte w dalszej części uzasadnienia) w gospodarce i finansach.

Przy przygotowaniu nowego projektu ustawy istotne znaczenie miało „WSPÓLNE STANOWISKO RADY” zawarte w rekomendacji do II czytania Projektu Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej promowania zużycia biopaliw w transporcie, które brzmi: „w celach dla mieszanek usunięto minimalną proporcję biopaliw oraz przyjęto

wymóg, by mieszanki powyżej 5 % były oznakowane na stacjach paliw”. W nowym projekcie zaproponowano dokładnie takie rozwiązanie.

Należy również zauważyć, że w ustawie z dnia 10 stycznia 2003 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych (Dz.U. Nr 17, poz. 154) nie ma obowiązku specjalnego oznakowania i sprzedaży paliw ciekłych, zawierających dodatek biokomponentów z odrębnych dystrybutorów. Benzyny silnikowe z dodatkiem bioetanolu są sprzedawane od ponad 10 lat. Niniejszy projekt ma między innymi na celu dalsze promowanie zużycia biokomponentów i biopaliw zastępujących benzyny i oleje napędowe w transporcie.

W uzasadnieniu do weta Prezydenta RP zostały przedstawione wątpliwości, czy wejście w życie ustawy nie spowoduje w przyszłości problemów technicznych i eksploatacyjnych dla użytkowników samochodów oraz fakt, że niektórzy eksperci i producenci pojazdów mechanicznych zwracali uwagę na możliwość szybszego zużywania się niektórych elementów silników, a w konsekwencji, w pewnych przypadkach możliwość utraty gwarancji (nowe samochody).

W pracy nad ustawą wykorzystano wyniki doświadczeń przeprowadzonych w kraju i za granicą oraz ekspertyz dokonywanych przez naukowców i różne jednostki badawczo-rozwojowe, publikowanych w prasie fachowej, dostępnych w bibliotekach ośrodków badawczo-rozwojowych oraz w internecie. Podstawowe badania oceniające wpływ biokomponentów na jakość paliw, a w konsekwencji pracę i trwałość silników, zostały przeprowadzone przed ich dopuszczeniem do stosowania jako składnika paliw. Uwzględniono regulacje prawne obowiązujące w UE i innych krajach, projekty dyrektyw oraz aktualnie obowiązujące rekomendacje producentów silników i samochodów. Wzięto również pod uwagę realne możliwości budżetowego wsparcia biokomponentów. W Polsce są one daleko skromniejsze niż w innych krajach, w których ceny czystych biopaliw oraz paliw zawierających w swoim składzie większą od dopuszczalnej, w obowiązujących wymaganiach jakościowych, ilość biokomponentów, są co najmniej 10 procent niższe od paliw tradycyjnych.

Zasadność regulacji przyjętych w projekcie ustawy potwierdza najnowsza edycja Światowej Karty Paliw opublikowana w grudniu 2002 r., opracowana przez azjatyckie, europejskie i amerykańskie firmy samochodowe i silnikowe. Karta ta - uwzględniając wymogi aktualnie eksploatowanych silników, bez względu na rok ich produkcji, dopuszcza 10% dodatek bioetanolu do benzyn - w miejsce dotychczas akceptowanego dodatku 5%. Światowa Karta Paliw jest rekomendacją i gwarancją producentów silników i samochodów wydaną dla producentów paliw oraz użytkowników silników (pojazdów) na bezpieczną eksploatację silników pracujących na paliwach o jakości określonej w ŚKP. Z publikacji tej wynika jeszcze jedno przesłanie, że, podobnie jak bywało w przeszłości, mogą zostać zmienione normy paliw w kierunku sygnalizowanym w ŚKP. Jest to najbardziej obiektywna odpowiedź na wątpliwości i zastrzeżenia zgłaszane w mediach i przez niektórych ekspertów. Trudno podejrzewać, że światowe koncerny silnikowe i samochodowe, dopuszczające podwyższony udział bioetanolu w benzynach działały na szkodę użytkowników pojazdów.

Komisja Europejska w raporcie z listopada 2001 r. stwierdza, że rozwój produkcji biopaliw byłby korzystny dla nowych państw członkowskich, takich jak Polska. „Dysponują one większą powierzchnią użytków rolnych niż obecne kraje członkowskie, a zużycie benzyny i oleju napędowego jest u nich wciąż niższe w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Uprawa roślin przeznaczonych do produkcji biopaliw ułatwi integrację rolnictwa tych krajów z obecnymi państwami członkowskimi.”

Bezpieczeństwo dodawania takich ilości biokomponentów gwarantują obowiązujące w Polsce i równoważne wymagania jakościowe opracowane na podstawie norm paliwowych PN EN 228:1999 (dla benzyn) oraz PN EN 590:1999 (dla oleju napędowego) i na tym poziomie nie wymaga dodatkowych ekspertyz. Najnowsze ekspertyzy Politechniki Łódzkiej (Instytutu Pojazdów) oraz Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych we Wrocławiu potwierdzają, że biokomponenty spełniają większość wymagań stawianych paliwom silnikowym. Pod pewnymi względami przewyższają one nawet tradycyjne paliwa pochodzące z przerobu ropy naftowej, a ich zwiększony dodatek (powyżej 5%) jest w wielu wypadkach wręcz zalecany.

Według niektórych opinii obowiązek powszechnego dodawania biokomponentów może prowadzić do ograniczenia importu paliw. Benzyna, do której wprowadza się bioetanol musi wykazywać się szczególnymi własnościami w zakresie prężności par oraz składu frakcyjnego. Ponadto istnieją także ograniczenia w ilości wprowadzanych do takiej benzyny innych związków tlenowych, np. eterów. Wskazane powyżej własności są niezbędne, aby mieszanka benzyny i bioetanolu spełniała wymagania określone w obowiązujących obecnie w polskich wymaganiach jakościowych i równoważnych. W związku z tym istnieją obawy, że w chwili wejścia w życie ustawy o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych, do Polski będą mogły być importowane jedynie takie rodzaje benzyn, które po dodaniu do nich w kraju - w specjalistycznych instalacjach - bioetanolu, nadal będą spełniały wymogi określone w ww. normie. Należy podkreślić, że obowiązek wprowadzenia do obrotu określonej ilości biokomponentów jest podstawowym celem tej regulacji. Ustawa daje możliwość wprowadzania ich w postaci mieszanek lub paliw samoistnych stosownie do popytu określanego przez indywidualnych lub zbiorowych konsumentów. Biokomponent taki jak bioetanol może być dodawany zarówno w postaci bioetanolu, jak i pod postacią eterów. Producenci benzyn mają w tym zakresie możliwość dokonywania wyboru. Dla uniknięcia nieporozumień wynikających ze stosowanych definicji, w projekcie ustawy dokładnie doprecyzowano takie definicje, jak „biokomponenty”, „paliwa ciekłe” i „biopaliwa ciekłe”.

W art. 12 ust. 5 projektu ustawy określono, że Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, będzie określać w ułamku objętościowym wyrażonym w procencie wymagany udział poszczególnych biokomponentów w ogólnej ilości wprowadzonych do obrotu paliw ciekłych, z tym że udział bioetanolu w 2004 r. nie może być mniejszy niż 4% ilości benzyn silnikowych wprowadzonych do obrotu. Uznano, że limit w wysokości minimum 3,5%, powinien obowiązywać od 1 października 2003 r. w odniesieniu do benzyn (art. 23). Propozycja ta wychodzi naprzeciw zastrzeżeniom zgłaszanym w uzasadnieniu do weta Prezydenta, a także pozwoli przemysłowi paliwowemu na przystosowanie organizacyjne i techniczne do wprowadzenia biokomponentów do paliw.

Termin ten jest ważny także z uwagi na możliwość zagospodarowania części nadwyżek rolniczych już ze zbiorów 2003 r. Ponadto byłaby to ważna informacja dla producentów rolnych i wytwórców biokomponentów do podjęcia odpowiednich inwestycji i przygotowań. Ważnym argumentem jest posiadanie funkcjonującego rynku biokomponentów w chwili akcesji, a nie jego tworzenie, zwłaszcza w odniesieniu do estrów.

Niezgodność terminów (zapisanych w projekcie ustawy) wejścia w życie ustawy o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych z ustawą z dnia 10 stycznia 2003 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych (Dz.U. Nr 17, poz. 154) nie wyklucza prowadzenia skutecznej kontroli jakości tych paliw (w okresie 3 miesięcy).

Coroczne ustalanie (art. 12 ust. 5) udziału poszczególnych biokomponentów w ogólnej ilości wprowadzanych do obrotu poszczególnych paliw ciekłych, umożliwia Radzie Ministrów korygowanie tempa przyrostu udziału biokomponentów w zależności od rozwoju sytuacji na rynku paliw ciekłych oraz rynku surowców rolniczych, a zwłaszcza roślin oleistych, głównie rzepaku, a także wszystkich rynków pochodnych.

Z kolei art. 13 ust. 2 projektu ustawy nakłada na ministra właściwego do spraw gospodarki określenie, w drodze rozporządzenia, wymagań jakościowych dla biokomponentów oraz metody badań jakości biokomponentów, biorąc pod uwagę postanowienia właściwych norm i obowiązujących w tym zakresie standardów. Kontrolę w zakresie wymagań jakościowych biokomponentów oraz estrów stanowiących samoistne paliwo silnikowe będzie prowadzić Inspekcja Handlowa (art. 13 ust. 3)

W art. 9 i 10 określono zasady i główne warunki zawierania umów kontraktacji i dostaw surowców rolniczych, produktów ubocznych i odpadów do produkcji biokomponentów. Są to warunki niezbędne do budowy rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych w Polsce.

Przepis art. 9 określa, że do produkcji biokomponentów mogą być wykorzystane wyłącznie:

- surowce rolnicze zakontraktowane na podstawie umowy kontraktacji, zawartej między pierwszym przetwórcą lub wytwórcą a producentem rolnym lub pochodzące z produkcji własnej,
- produkty uboczne i odpady pozyskane na podstawie umowy dostawy,
- surowy spirytus rolniczy lub surowy olej rzepakowy, wytworzone z surowców rolniczych oraz produktów ubocznych i odpadów.

Umowy kontraktacji i dostaw są zawierane na okres nie krótszy niż 5 lat. Zapis ten zapewnia producentom rolnym, dostarczającym surowce rolnicze wykorzystywane do produkcji biokomponentów, gwarancję na minimum kilkuletnie dostawy produktów na potrzeby rynku paliwowego. Umowy te powinny być zawarte jeszcze w 2003 r., co zabezpieczy w praktyce interesy krajowych producentów i dostawców. Umowy kontraktacji oraz umowy dostawy, nie powodujące niezgodności proponowanych rozwiązań ze zobowiązaniami międzynarodowymi, są jednocześnie gwarancją zabezpieczającą interesy polskich rolników i producentów. Stabilne powiązania producentów rolnych z przetwórcami są standardami powszechnie stosowanymi między innymi w krajach członkowskich Unii Europejskiej.

Na obszarach uznanych za dotknięte skutkami klęsk żywiołowych dopuszcza się także możliwość wytwarzania biokomponentów, surowego spirytusu rolniczego i surowego oleju rzepakowego z surowców dostarczanych z innych źródeł. Źródła te określi Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w porozumieniu z Ministrem Finansów (art. 9 ust.3).

W art. 3 stwierdzono, że wytwarzanie lub magazynowanie biokomponentów objęte jest zezwoleniami, wydawanymi przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych.

W art. 4-8 określono zasady i tryb wydawania lub odmowy wydania zezwolenia na wykonywanie działalności objętych ustawą, a także sprawowania funkcji kontrolnych w zakresie funkcjonowania rynku biokomponentów.

Monitorowanie rynku paliw ciekłych, biopaliw ciekłych oraz biokomponentów powierzono Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki (art. 15). Podstawowe zadania sprowadzają się do monitorowania obrotu paliwami ciekłymi, biopaliwami ciekłymi oraz biokomponentami, wraz z informacją o podmiotach funkcjonujących na tych rynkach. Zapewnia to przepływ wiarygodnej informacji o wszelkich wahaniami w popycie i podaży, jakie mogą wystąpić na rynku, a ponadto umożliwia bieżącą kontrolę, co do skali udzielanego wsparcia przez budżet państwa, w postaci obniżonych stawek podatku akcyzowego. Połączenie monitorowania rynku przez Prezesa URE z uprawnieniami kontrolnymi Inspekcji Handlowej oraz służb podległych Ministrowi Finansów i Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi powinno zapewnić możliwość szybkiego reagowania na ewentualne nieprawidłowości.

W ten sposób realizowana kontrola będzie bardzo skuteczna, gdyż znane będą prawie natychmiast podmioty, które nabywają i użytkują biokomponenty w mieszankach z benzynami i oleju napędowego przekraczających 5% ich udziału.

Tworzy się Komisję Opiniodawczą do Spraw Biokomponentów Stosowanych w Paliwach Ciekłych i Biopaliwach Ciekłych (art. 11). Zgodnie z art. 11 ust. 3 Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi tryb powołania i pracy oraz liczbę członków Komisji.

Art. 16 projektu ustawy poświęcony jest zasadom i trybowi nakładania i ściągania kar z podmiotów nie stosujących się do postanowień ustawy. Kary te egzekwowane będą w trybie określonym przepisami postępowania egzekucyjnego w administracji. Zasady i tryb nakładania sankcji są zgodne z postanowieniami Konstytucji RP.

Przepisy art. 17 - 21 regulują zmiany w przepisach obowiązujących. Po analizie szeregu ustaw powiązanych z niniejszym projektem uznano, że konieczne zmiany będą dotyczyły: ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym, a także ustawy o kontroli skarbowej - co ma kluczowe znaczenie dla skutecznego wykreowania rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych w Polsce. Obecne biokomponenty wprowadzane do obrotu krajowego są objęte zwolnieniem z akcyzy - stawka równa 0. Stosowanie zwolnienia z akcyzy, po uzyskaniu przez Polskę członkostwa w UE, wymagać będzie uzyskania zgody Rady.

Uwzględniając nie tylko potrzeby krajowe wynikające z wkroczenia proponowanymi regulacjami w szczególnie wrażliwe obszary, jakimi są dochody budżetowe i rynek paliw ciekłych, a także wymogi prawa UE, przepis art. 18 wprowadza szczególny nadzór podatkowy nad produkcją i obrotem biokomponentami.

Niezbędne są zmiany w ustawach: o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Prawo energetyczne oraz o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych, co zostało zaproponowane w art. 19 - 21.

Na pierwszym etapie wdrażania ustawy i budowy rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych zakładany jest udział 3,5 % bioetanolu w ogólnym obrocie benzynami. Założono, że realizacja ustawy zapewni, iż od 1 stycznia 2010 r. udział biokomponentów w ogólnym obrocie paliwami ciekłymi będzie wynosił nie mniej niż 5,75% licząc w wartości

energetycznej i będzie zgodny z wielkościami przyjętymi w projekcie dyrektywy o promowaniu użycia biopaliw w transporcie. Te założenia określają wielkość produkcji surowców rolniczych z przeznaczeniem na biokomponenty, a wydajność z ha określa niezbędny areal upraw. Eksperti MRiRW w trakcie analiz ustalili, że nie ma barier surowcowych i przetwórczych w produkcji surowców rolniczych z przeznaczeniem na produkcję surowego spirytusu rolniczego, a na jego bazie bioetanolu. Obecny potencjał produkcyjny gorzelni i zakładów odwadniających surowy spirytus rolniczy daje możliwość natychmiastowego wdrożenia postanowień zawartych w projekcie ustawy. Istnieją natomiast bariery obszarowe w uprawie i produkcji rzepaku, związane z istniejącymi uwarunkowaniami glebowo-przyrodniczymi oraz brakuje mocy wytwórczych. Wg ocen tych ekspertów w Polsce można uprawiać rzepak na obszarze około 1,0 – 1,2 mln ha gruntów ornych. Zwiększenie do tego poziomu arealów upraw rzepaku wymaga czasu i nie jest możliwe do osiągnięcia przed upływem 5-7 lat. Wprowadzenie programu produkcji estrów będzie wymagać nowych inwestycji w zakłady przetwórstwa rzepaku. Nie stwierdza się natomiast żadnych barier technologicznych, prawnych ani finansowych, które utrudniałyby rozwój przetwórstwa, surowców rolniczych, produktów ubocznych i odpadów, do celów paliwowych.

1. W założeniach przyjęto, że produkcja estru osiągnie poziom 5% krajowego zużycia oleju napędowego około roku 2007. Przy obecnych prognozach zużycia oleju napędowego w Polsce odpowiada to około 400 tys. ton estru w 2007 r. i 800 tys. w 2011 r. (bez eksportu estru).

2. Docelowa skala produkcji została przyjęta na podstawie analizy:

- uwarunkowań krajowego rynku surowców rolniczych i warunków agrarnych,
- uwarunkowań technicznych, wynikających z badań przeprowadzonych w Polsce oraz z doświadczeń zagranicznych (5% domieszka bioetanolu do benzyn oraz 5% domieszka metylowych estrów tłuszczowych do oleju napędowego nie wymaga wprowadzania zmian konstrukcyjnych w silnikach samochodowych. Dopuszczalne jest również stosowanie paliw z większą ilością biokomponentów we wszystkich typach silników oraz stosowanie czystych estrów w wielu typach silników spalinowych lub dostosowanie tych silników do spalania 100% estru),
- zakładany poziom zużycia estrów metylowych w kraju pozostawia rezerwę obszaru upraw na dalszy wzrost produkcji - na eksport lub do zwiększonego zużycia w kraju – po podjęciu przez Radę Ministrów decyzji zwiększającej docelowy udział komponentów roślinnych w sprzedaży paliw.

3. Przy opracowywaniu projektu ustawy przyjęto założenia kierunkowe, które miały na celu maksymalizację makroekonomicznej efektywności tego programu:

- zachowanie konkurencji na rynku producentów biokomponentów,
- zachętę do rozwoju eksportu biokomponentów, w tym metylowych estrów tłuszczowych.

4. Główne instrumenty kreujące rynek biopaliw stanowią :

- wprowadzony ustawą obowiązek dodawania min. 3,5 % bioetanolu, bez względu na formę wprowadzanego związku, do benzyn oraz obowiązek dodawania metylowych estrów tłuszczowych do oleju napędowego, wg limitów określanych rozporządzeniem Rady Ministrów,
- system zezwoleń na produkcję biokomponentów, w powiązaniu z umowami kontraktacyjnymi na dostawę surowców rolniczych i umów na dostawę produktów ubocznych i odpadów,

- możliwość zwolnienia biokomponentów z akcyzy oraz założenie obniżenia akcyzy proporcjonalnie do udziału w ropopochodnych paliwach ciekłych,
 - systemem zapewniający możliwość skutecznej kontroli i monitoringu rynku.
5. Otrzymane wyniki wskazują na możliwość uzyskania, przy zastosowanych instrumentach, konkurencyjnych cenowo biokomponentów i biopaliw ciekłych, na poziomie zbliżonym do obecnej średniej ceny paliw ciekłych.

Uchwalenie ustawy o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych umożliwi:

- wzrost produkcji bioetanolu z 50 tys. ton w 2001 r. do 240 tys. ton w 2004 r., co wymaga dodatkowej produkcji około 800 tys. ton żyta lub 2 400 tys. ton ziemniaków,
- wzrost produkcji metylowych estrów oleju rzepakowego z zakładanych około 30 tys. ton w 2004 r. do ok. 400 tys. ton w 2007 r., co wymaga wzrostu produkcji ziarna rzepaku z ok. 1 mln ton w 2001 r. do co najmniej 1,9 mln ton ziarna w 2007 r. (około 1,0 mln ton na produkcję estru).

Reasumując:

1. Projekt zakłada :

- 1) od 1 października 2003 r. udział bioetanolu na poziomie minimum 3,5% w ogólnym obrocie benzynami silnikowymi,
- 2) od 1 stycznia 2004 r. udział bioetanolu na poziomie minimum 4% w ogólnym obrocie benzynami silnikowymi,
- 3) od 1 października 2003 r. udział estrów w ogólnym obrocie olejami napędowymi ustalany przez Radę Ministrów stosownie do możliwości surowcowych, wytwórczych oraz produkcyjnych,
- 4) że realizacja ustawy zapewni wdrożenie rozwiązań unijnych przewidywanych projektem dyrektywy o promowaniu użycia biopaliw w transporcie, tj. wzrost udziału biokomponentów od 1 stycznia 2010 do minimum 5,75%, w przeliczeniu na wartość energetyczną, w ogólnej ilości wprowadzanych do obrotu paliw ciekłych.

2. Część korzyści związanych z uruchomieniem produkcji i wykorzystaniem biokomponentów nie ma charakteru rynkowego w sposób bezpośredni. W szczególności jest to :

- zmniejszenie obciążenia środowiska przez mniejszą emisję zanieczyszczeń środowiska z transportu, głównie mniejszą emisję gazów cieplarnianych,
- poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju oraz zrównoważenie gospodarki zasobami energetycznymi przez zwiększenie udziału paliwa odnawialnego pochodzenia roślinnego, z równoczesnym zmniejszeniem obciążenia bilansu w handlu zagranicznym,
- powstanie nowych miejsc pracy i zmniejszenie bezrobocia, zwłaszcza na obszarach wiejskich,
- zagospodarowanie ziem odłogowanych,
- wprowadzenie do gospodarki impulsu stymulującego rozwój.

Wymienione korzyści w pełni uzasadniają konieczność stworzenia preferencyjnych warunków rozwoju tej technologii w Polsce, w celu zapewnienia stabilnych warunków

opłacalności ekonomicznej dla producentów surowców rolniczych oraz wytwórców biopaliw.

3. Obowiązujące przepisy prawne nie zwalniają do dnia 31 grudnia 2003 r. producentów i sprzedawców paliw z obowiązku dostarczania paliw silnikowych o określonej jakości. Wręcz przeciwnie - ustawowe objęcie produkcji biokomponentów oraz biopaliw ciekłych szczególnym nadzorem podatkowym wzmocni nadzór nad jakością paliw silnikowych stosowanych w tym czasie. Należy podkreślić, że wejście w życie ustawy od dnia 1 października 2003 r., przy założonym udziale bioetanolu na poziomie 3,5% oraz przy zużyciu ogółem benzyn silnikowych na poziomie 2001 r., tj. 6233 m³, umożliwi produkcję bioetanolu na poziomie około 54 000 m³. Oznacza to dodatkowe zagospodarowanie około 150 – 160 tys. ton zbóż (żyta, kukurydzy) ze zbiorów 2003 r. lub odpowiedniej ilości innych surowców rolniczych i produktów ubocznych. Stwarza to inną, bardziej korzystną sytuację na rynku zbóż, co zdecydowanie ułatwia ewentualną interwencję na tym rynku, lub czyni ją zbędną. Jednocześnie Rada Ministrów otrzymuje możliwość do określenia poziomu udziału estrów w ogólnym zużyciu olejów napędowych, stosownie do zaistniałych potrzeb i możliwości.

4. Obniżenie stawki podatku akcyzowego oraz preferencyjne warunki kredytowania inwestycji spowodują zmniejszenie wpływów do budżetu o około 120 mln zł w IV kwartale 2003 r. oraz o około 1200 mln zł w roku osiągnięcia produkcji na poziomie 800 tys. ton biokomponentów z przeznaczeniem na rynek krajowy. Skala zmniejszenia wpływów z tytułu obniżki stawki podatku akcyzowego jest trudna do precyzyjnego oszacowania, ponieważ istnieje wiele zmiennych mających wpływ na wyniki szacunku. Im wyższa jest cena surowców i produktów ropopochodnych, tym potrzeba i skala obniżenia stawki podatku akcyzowego jest mniejsza. Z dużym prawdopodobieństwem można przyjąć, że przy poziomie cen paliw ciekłych ze stycznia 2003 r. każdy litr biokomponentów wprowadzony do paliw ciekłych, wymaga obniżenia stawki podatku akcyzowego o 1,50 do 2,00 zł.

OCENA KOSZTÓW I EFEKTÓW NA POZIOMIE MAKROEKONOMICZNYM (PERSPEKTYWA SPOŁECZNA)

GLÓWNE KOSZTY BUDŻETOWE I NAKŁADY GOSPODARCZE

Poziom kosztów budżetowych i nakładów gospodarczych niezbędnych do realizacji programu w powiązaniu z osiągniętym poziomem produkcji pokazano w tabl. 1. Główną pozycją kosztów budżetowych są zmniejszone przychody z tytułu zastosowanej ulgi w podatku akcyzowym, które przy poziomie produkcji 400 tys. ton biokomponentów (wariant podstawowy) sięgają ok. 600 mln zł. Zmniejszenie przychodów z podatku VAT wpłacanego przez rafinerie będzie w tym wariantcie kosztować budżet ok. 150 mln zł rocznie, natomiast założone subwencjonowanie rolniczych kredytów obrotowych - około 5 mln zł w 2004 r.

Program uruchamia nowe nakłady inwestycyjne w wysokości ok. 500 mln zł. Konieczne wydatki rolników na uprawę surowców rolniczych do produkcji biopaliw wzrastają z ok. 80 mln zł w pierwszym roku programu do ponad 600 mln zł przy osiągnięciu poziomu produkcji estru w wariantcie podstawowym. Roczne wydatki na przetwórstwo (bez kosztu surowca

rolniczego) rosna odpowiednio z okolo 120 mln zł do ok. 2 160 mln zł przy docelowym pulapie produkcji.

Koszty budzetowe i naklady gospodarcze niezbedne do osiagniecia określonego poziomu produkcji biokomponentów [mln PLN]

Tablica 1

Wyszczególnienie	Docelowy poziom produkcji		
	92 tys. ton	400 tys. ton	800 tys. ton
Wydatki budzetowe na sfinansowanie programu			
Ulga w podatku akcyzowym	138	600	1 200
Zmniejszone przychody podatku VAT z rafinerii	30	132	264
Subwencionowanie rolniczych kredytów obrotowych	5		
Naklady inwestycyjne (wydatki) ogółem			
Naklady inwestycyjne na przetwórstwo rzepaku (łącznie)	193	500	1 003
Wydatki roczne na uprawę rzepaku (bez kosztu pracy)	77	605	1 214
Wydatki roczne na przetwórstwo (bez amortyzacji i kosztu pracy)	121	1 077	2 158

OSZACOWANIE SKUTKÓW MAKROEKONOMICZNYCH PROGRAMU

OCENA KOSZTÓW PROGRAMU I EFEKTÓW NA POZIOMIE MAKROEKONOMICZNYM ZOSTAŁA WYKONANA DLA TRZECH GRUP PODMIOTÓW:

1. Kompleks uprawy i przetwórstwa na biopaliwa - uprawa, skup, gorzelnie – wytwarzanie bioetanolu, olejarnie - wytwarzanie estru, rafinerie produktów ropopochodnych, mieszalnie i dystrybucja.
2. Sektory pomocnicze, bezpośrednio zaspokajające potrzeby związane z produkcją biopaliw – zaliczono do nich jako sektory zaopatrzeniowe przemysł chemiczny (nawozy sztuczne, środki ochrony roślin, środki chemiczne), usługi (w tym usługi agrotechniczne) i transport, oraz produkcję przemysłową pokrywającą zwiększone wydatki rolniczych gospodarstw domowych.
3. Gospodarka kraju, powiązana pośrednio z rozwojem produkcji biopaliw przez efekt mnożnikowy inwestycji generowanych przez program.

Efekty w kompleksie wynikają ze skali programu i kalkulacji techniczno-ekonomicznej, z wyodrębnieniem kosztów pracy bezpośrednio. Branże wyodrębnione jako sektory pomocnicze dostarczają produktów i usług zaopatrzeniowych do uprawy i przetwórstwa rzepaku. Dodatkowa produkcja w tych sektorach zależy od skali upraw i przetwórstwa oraz od udziału poszczególnych branż w kosztach wytwarzania ponoszonych przez jednostki kompleksu biopaliwowego. Przy szacowaniu efektów w zakresie wzrostu produkcji w sektorach pomocniczych, przeciętnego zysku firm, kosztów pracy, obciążeń podatkowych i obciążeń na ZUS oparto się na relacjach w odpowiednich działach i sekcjach gospodarki, odnotowanych w statystyce GUS dla roku 2000.

Przewidywany wpływ wprowadzenia programu biopaliwowego na redukcję bezrobocia – nowe miejsca pracy

Tabela 2

Wyszczególnienie	SKALA PRODUKCJI BIOKOMPONENTÓW	
	400 tys. ton	800 tys. ton
1. Razem kompleks biopaliwowy i sektory pomocnicze	12 360	24 760
W tym:		
1.1. Kompleks uprawy i przetwórstwa na biopaliwa	8 070	16 160
- Uprawa	7 320	14 640
- Skup	80	160
- Przetwórstwo na cele biopaliwa	600	1 230
- Rafinerie	-120	-250
- Mieszalnictwo i Dystrybucja	190	380
1.2. Sektory pomocnicze	4 290	8 600
- Chemia	1 380	2 770
- Usługi	2 820	5 650
- Transport	90	180
2. Skutki efektu mnożnikowego w gospodarce	18 000-22 600	34 000-45 000
3. OGÓLEM SKUTKI DLA ZATRUDNIENIA	30 360 – 34 960	58 760 – 69 760

Wzrost dochodów rolniczych gospodarstw domowych bezpośrednio nie wpływa na stan wpływów budżetu państwa, bowiem podatek dochodowy regulowany jest przez system podatku gruntowego, a wpłaty na ZUS przez system KRUS. Do uwzględnienia w ocenie skutków dla budżetu wzrostu tych dochodów oszacowano efekt wydatkowania na potrzeby konsumpcyjne zwiększonych dochodów rolniczych. Przy tej ocenie wykorzystano wyniki badań struktury rozchodów rolniczych gospodarstw domowych w 2000 r.

Wyliczenie **efektu mnożnika inwestycyjnego** dotyczy efektów wzbudzonych przez działalność inwestycyjną. Każdy dodatkowy nakład inwestycyjny ($\Delta=NI$) stanowi w końcowym efekcie równowartość sumy dochodów ($\Delta=D$) wszystkich pracowników, dostarczających bezpośrednio i pośrednio swoje usługi na rzecz potrzeb danego procesu inwestycyjnego (usługi budowlane, produkcja sprzętu, usługi transportowe itd.). Pewna część tych dodatkowych dochodów zostaje zaoszczędzona, jednak większość zostaje przeznaczona na zwiększenie wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych. Powstały w ten sposób nowy wzrost popytu pociąga za sobą kolejny wzrost produkcji i dochodów oraz dalsze wygasające przyrosty wydatków i dochodów.

Opisane działanie mnożnikowe występuje w pełnej postaci w warunkach istniejących wolnych (niewykorzystanych) zdolności produkcyjnych w gospodarce i przy gospodarce zamkniętej. Skierowanie części dodatkowego popytu na dobra zagraniczne powoduje przeniesienie za granicę dalszych efektów wzbudzonego przyrostu dochodu. Mechanizm ten działa w skali makro bez możliwości odtworzenia kolejnych powiązań w łańcuchu, dlatego nie określa się horyzontu czasowego wystąpienia sumy wszystkich efektów mnożnikowych.

W gospodarce polskiej występuje aktualnie sytuacja słabego popytu końcowego i niewykorzystanych mocy produkcyjnych. Dynamiczny wzrost popytu krajowego w latach 90-

tych, szczególnie na dobra trwałego użytku czy samochody, ilustruje fakt, że skłonność do przeznaczenia na przyrost konsumpcji dodatkowego dochodu jest w Polsce wysoka (zjawisko typowe dla społeczeństw o niższym poziomie zamożności). Umożliwia to silne działanie efektu mnożnika inwestycyjnego. Wykorzystując aktualne relacje podziału PKB oszacowano zmiany dochodów netto w gospodarce oraz dodatkowy przepływ podatków do budżetu i systemu finansów publicznych (tabl. 3). Ponadto za pomocą wskaźnika PKB na 1 zatrudnionego obliczono szacunkowe zwiększenie zatrudnienia w gospodarce z tytułu działania mnożnika inwestycyjnego.

Jak widać z tabl. 3, uruchomienie produkcji biokomponentów spowoduje łączne zwiększenie dochodów systemu ubezpieczeń społecznych do momentu osiągnięcia pułapu produkcji w wariantcie podstawowym 400 tys. ton o ok. 285 mln zł w kompleksie biopaliwowym i w sektorach bezpośrednio kooperujących oraz o blisko 200 mln zł w wyniku makroekonomicznego efektu mnożnikowego.

Zestawienie skutków makroekonomicznych przy osiągnięciu zakładanego pułapu produkcji biokomponentów [mln PLN]

Tablica 3

Wyszczególnienie	Kompleks biopaliwowy i sektory pomocnicze			Efekt mnożnikowy w gospodarce
	Ogółem	w tym:		
		Kompleks biopaliwowy	Sektory pomocnicze	
WARIANT POŚREDNI – 92 TYS. TON				
Skutki dla systemu finansów publicznych				
Zwiększenie wpłat z tytułu składek ZUS	23	4	19	30-50
Przyrost PKB	131	7	124	270-410
WARIANT PODSTAWOWY – 400 TYS. TON				
Skutki dla systemu finansów publicznych				
Zwiększenie wpłat z tytułu składek ZUS	286	44	242	180-194
Przyrost PKB	1 621	30	1 591	1 450-1 560
WARIANT MAKSYMALNY – 800 TYS. TON				
Skutki dla systemu finansów publicznych				
Zwiększenie wpłat z tytułu składek ZUS	554	85	469	330-385
Przyrost PKB	3 136	47	3 089	2 700-3 100

Przyrost dochodów ludności i zysków przedsiębiorstw netto oraz łącznych wpływów budżetu z tytułu wszystkich obciążeń podatkowych (podatki dochodowe, podatki pośrednie i podatki lokalne) daje przy osiągnięciu poziomu produkcji w wariantcie podstawowym programu łączny przyrost PKB szacowany na ok. 3,2 mld zł, z czego w ponad 1,6 mld zł w wyniku wzrostu produkcji i zysków w sektorze rolnym i w sektorach kooperujących oraz ok. 1,5-1,6 mld zł w wyniku pośrednich efektów mnożnikowych. W wariantcie maksymalnym programu rozwoju produkcji biodiesla przyrost PKB szacowany jest około 100%.

Przedstawione wyniki wskazują na znaczące korzyści makroekonomiczne rozwoju produkcji biopaliw. Powinny one być brane pod uwagę przy całościowej ocenie efektywności programu, uwzględniającej także wpływ programu na zmianę wydatków i dochodów budżetu państwa i budżetów samorządów.

SKUTKI DLA BUDŻETU

W oszacowaniu skutków dla budżetu programu rozwoju produkcji biokomponentów i biopaliw ciekłych z dodatkiem bioetanolu (i eterów produkowanych na jego bazie) oraz estrów metylowych i etylowych wyższych kwasów tłuszczowych uwzględniono po stronie kosztów budżetowych następujące pozycje, które przy produkcji biokomponentów na poziomie 400 tys. ton rocznie kształtują się jak niżej :

- utracone przychody z tytułu obniżenia stawek podatku akcyzowego – około 610 mln zł,
- zmniejszenie wpłat z tytułu podatku VAT (zmniejszenie wpłat z rafinerii wskutek zmniejszenia produkcji oleju ropopochodnego) – około 135 mln zł,
- subwencjonowanie rolniczych kredytów obrotowych – produkcja biokomponentów na poziomie 400 tys. ton rocznie nastąpi najwcześniej w 2005-2006 r., a więc po uzyskaniu przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej. Wprowadzone zostaną inne formy wsparcia produkcji rolniczej ze środków przewidzianych we Wspólnej Polityce Rolnej, dlatego w rachunku nie uwzględniono subwencjonowania rolniczych kredytów obrotowych.

Wszystkie wymienione pozycje kosztowe występują w obrębie kompleksu uprawy i przetwórstwa rzepaku na cele energetyczne.

Po stronie korzyści dla budżetu uwzględniono w obliczeniach następujące pozycje, które przy produkcji biokomponentów na poziomie 400 tys. ton rocznie kształtują się jak niżej¹:

- zwiększenie wpłat z tytułu podatków pośrednich (VAT i akcyza) od około 510 do 520 mln złotych,
- zwiększenie wpłat z tytułu podatków lokalnych (podatek rolny i od nieruchomości) około 30 mln złotych,
- zwiększenie wpłat z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (PDOP) od około 30 do około 55 mln złotych,
- zwiększenie wpłat z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PDOF) od około 25 do 35 mln złotych,
- zmniejszenie kosztów zasiłków dla bezrobotnych od około 70 do 90 mln złotych,
- wstrzymanie dopłat do eksportu ziarna rzepaku (ok. 52 mln zł w 2001 r.).

Podatek VAT jest obliczany chronologicznie dla każdej fazy przetwórstwa, z uwzględnieniem zróżnicowanych stawek VAT (od 0% do 22%) i kalkulacji VAT-u naliczonego i VAT-u należnego.

W rachunku po stronie korzyści budżetowych uwzględniono również wymienione wyżej wybrane oszczędności budżetowe.

Po osiągnięciu poziomu produkcji wariantu podstawowego (400 tys. ton biokomponentów) przychody budżetu z kompleksu biopaliwowego wykazują deficyt w wysokości 215 mln zł,

¹ pierwsza kwota dotyczy wzrostu dochodów budżetowych z kompleksu biopaliwowego i sektorów pomocniczych. Druga kwota uwzględnia wzrost dochodów z uwzględnieniem efektu mnożnikowego.

a nadwyżka dochodów dla budżetu od sektorów zaopatrzeniowych - 202 mln zł, co daje saldo w wysokości 13 mln zł.

Po uwzględnieniu pozytywnych skutków efektu mnożnikowego dodatni bilans dla budżetu wyniesie około 50 mln zł (tablica 4).

Roczne skutki programu dla budżetu po osiągnięciu założonego poziomu produkcji biokomponentów [mln PLN]

Tablica 4

Wyszczególnienie	Kompleks biopaliwowy i sektory pomocnicze			Efekt mnożnikowy w gospodarce
	Ogółem	w tym:		
		Kompleks biopaliwowy	Sektory pomocnicze	
WARIANT POŚREDNI – 92 TYS. TON				
Wydatki i zmniejszone wpływy budżetowe	168	168		
w tym:				
Zmniejszenie wpłat z tytułu ulgi w akcyzie	138	138		
Zmniejszenie wpłat z tytułu podatku VAT	30	30		
Wpływy i zmniejszone wydatki budżetowe	211	167	44	58
w tym:				
Zwiększenie wpłat z tytułu podatku VAT	114	86	28	10
Zwiększenie wpłat z tytułu akcyzy	4	4		
Zwiększenie wpłat z tytułu podatków lokalnych	9	9		
Zwiększenie wpłat z tytułu PDOP	8	3	4	23
Zwiększenie wpłat z tytułu PDOF	7	1	5	9
Zmniejszenie wydatków na zas.dla bezrobotnych	20	12	7	16
Zmniejszenie dopłat do eksportu ziarna rzepakowego	52	52		
Saldo (nadwyżka wpływów "+", deficyt "-")	+ 43	- 1	44	58
WARIANT PODSTAWOWY – 400 TYS. TON				
Wydatki i zmniejszone wpływy budżetowe	689	732		
w tym:				
Zmniejszenie wpłat z tytułu ulgi w akcyzie	523	600		
Zmniejszenie wpłat z tytułu podatku VAT	149	132		
Wpływy i zmniejszone wydatki budżetowe	724	517	202	64
w tym:				
Zwiększenie wpłat z tytułu podatku VAT	494	353	139	11
Zwiększenie wpłat z tytułu akcyzy	14	14		
Zwiększenie wpłat z tytułu podatków lokalnych	33	33		
Zwiększenie wpłat z tytułu PDOP	28	13	15	26
Zwiększenie wpłat z tytułu PDOF	26	4	22	10
Zmniejszenie wydatków na zas.dla bezrobotnych	72	47	26	18
Zmniejszenie dopłat do eksportu ziarna rzepakowego	52	52		
Saldo (nadwyżka wpływów "+", deficyt "-")	- 13	-215	202	64

dok. tabl. 4

Wyszczególnienie	Kompleks biopaliwowy i sektory pomocnicze			Efekt mnożnikowy w gospodarce
	Ogółem	w tym:		
		Kompleks biopaliwowy	Sektory pomocnicze	
WARIANT MAKSYMALNY – 800 TYS. TON				
Wydatki i zmniejszone wpływy budżetowe	1 464	1 464		
w tym:				
Zmniejszenie wpłat z tytułu ulgi w akcyzie	1 200	1 200		
Zmniejszenie wpłat z tytułu podatku VAT	264	264		
Wpływy i zmniejszone wydatki budżetowe	1 389	984	405	131
w tym:				
Zwiększenie wpłat z tytułu podatku VAT	987	708	279	22
Zwiększenie wpłat z tytułu akcyzy	29	29		
Zwiększenie wpłat z tytułu podatków lokalnych	67	67		
Zwiększenie wpłat z tytułu PDOP	57	27	30	52
Zwiększenie wpłat z tytułu PDOF	52	8	44	21
Zmniejszenie wydatków na zas.dla bezrobotnych	146	94	52	36
Zmniejszenie dopłat do eksportu ziarna rzepakowego	52	52		
Saldo (nadwyżka wpływów "+", deficyt "-")	- 75	-480	405	131

Przy wariantcie maksymalnym programu, to jest produkcji biokomponentów na poziomie 800 tys. ton rocznie saldo, dla budżetu w obszarze bezpośrednio związanym z programem biopaliwowym (kompleks rolny i sektory zaopatrzeniowe) obniża się do minus 75 mln zł. Wynika to z faktu, że przy zwiększeniu innych pozycji strat i korzyści budżetu nie wzrasta oszczędność budżetu z tytułu zaniechania dotowania eksportu, wyceniona na poziomie dopłat w 2001 r. Po uwzględnieniu efektu mnożnikowego dodatnie saldo budżetu przy pałapie produkcji 800 tys. ton biokomponentów rocznie osiąga ok. 56 mln zł.

Należy uznać, że skala dodatkowych kosztów budżetu związanych z uruchomieniem programu produkcji biopaliw jest relatywnie niewysoka w porównaniu do przewidywanych pozytywnych efektów programu z punktu widzenia zwiększenia przychodów budżetowych.

Zestawienie skutków dla budżetu w kolejnych latach dla przykładowego harmonogramu wdrażania programu biopaliw na bazie rzepakowego pokazano w tabl. 5. Saldo dla budżetu jest dodatnie we wszystkich latach programu. Należy podkreślić, że zmiany (efekty) w zakresie wpływów/wydatków budżetowych salda dla samego kompleksu biopaliwowego i sektorów pomocniczych występują w zasadzie jednocześnie z uruchomieniem danej produkcji i niepewność w tym zakresie ograniczona jest do poprawności cząstkowych założeń techniczno-ekonomicznych. Natomiast efekt mnożnikowy może odchyłać się w stosunku do otrzymanych oszacowań - w czasie i pod względem wysokości - zarówno w górę jak i w dół. Jednakże efekt ten jest szacowany z dużą ostrożnością i niezależnie od odchyień

w poszczególnych latach na pewno poprawi bilans dodatkowych dochodów i wydatków budżetu z tytułu programu biopaliwowego.

Skutki programu biopaliwowego dla budżetu przy osiągnięciu określonego poziomu produkcji biokomponentów

Tablica 5

Wyszczególnienie	Jedn.	Skala produkcji								
		43	92	140	186	235	289	342	405	810
Produkcja estru oleju rzepakowego	tys. ton	43	92	140	186	235	289	342	405	810
Bilans zmian wpływów i wydatków budżetu										
1. Wydatki i zmniejszone wpływy budżetowe										
Ogółem	mln zł	131	173	256	340	431	530	626	742	1482
w tym:										
- Ulga w podatku akcyzowym	mln zł	106	138	210	279	353	434	513	608	1 215
- Subwencjonowanie rolniczych kredytów obrotowych	mln zł	2	5							
- Zmniejszenie wpłat z tytułu podatku VAT	mln zł	23	30	46	61	78	96	113	134	267
2. Wpływy i zmniejszone wydatki budżetowe										
Kompleks biopaliwowy i sektory pomocnicze	mln zł	133	211	290	367	447	533	620	719	1 389
w tym:										
- Kompleks uprawy i przetwórstwa biopaliwa	mln zł	112	167	223	276	330	389	449	517	984
- Sektory pomocnicze	mln zł	21	44	67	91	117	144	171	202	405
3. Saldo (nadwyżka wpływów "+", deficyt "-")										
Ogółem:	mln zł	27	105	104	98	84	69	57	41	38
w tym:										
- Kompleks biopaliwowy i sektory pomocnicze	mln zł	2	48	34	27	16	3	- 6	- 23	-93
- Skutki efektu mnożnikowego	mln zł	25	57	70	71	68	66	63	64	131

Skutki pośrednie szacowane z tytułu efektu mnożnikowego inwestycji utrzymują się na zbliżonym poziomie ok. 60-70 mln zł rocznie przy dochodzeniu do pułapu produkcji 400 tys. ton metyloestru rocznie oraz rosną do około 130 mln zł przy maksymalnym poziomie produkcji 800 tys. ton biokomponentów rocznie.

Należy wskazać na możliwość jeszcze korzystniejszego salda skutków dla budżetu z tytułu realizacji programu rozwoju produkcji biopaliw. Sytuacja taka może zaistnieć w przypadku wzrostu cen światowych ropy naftowej, co przy obecnym poziomie cen ropy jest bardzo prawdopodobne. Pozwoliłoby to np. na podniesienie cen w przetwórstwie surowców rolniczych i zwiększenie wszystkich generowanych tym wtórnych dochodów budżetu, lub zmniejszenie zakresu ulgi w podatku akcyzowym, wyrównującej różnicę między kosztami produkcji estru z oleju rzepakowego a cenami oleju napędowego ropopochodnego.

Do wykazanych wyżej obciążeń budżetowych należy również dodać koszty związane z objęciem szczególnym nadzorem podatkowym produkcji i obrotu biokomponentami. Dokładne określenie kwoty związanej ze zwiększeniem zatrudnienia służb szczególnego nadzoru podatkowego jest trudne z uwagi na brak dokładnych informacji na temat liczby podmiotów, które będą podlegały szczególnemu nadzorowi podatkowemu. Wg szacunków Ministerstwa Finansów, do kontroli produkcji i obrotu biokomponentami należy zatrudnić dodatkowo około 250 pracowników szczególnego nadzoru podatkowego. W skali roku oznaczałoby to obciążenie budżetu dodatkowymi kosztami w wysokości 10,5 mln zł (płaca zasadnicza, dodatek skarbowy, premia ze środka specjalnego).

W wyniku realizacji projektowanej ustawy o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych wzrośnie także zakres zadań ustawowych Inspekcji Handlowej. Ustawa nakłada na Inspekcję Handlową obowiązek kontroli w zakresie wymagań jakościowych biokomponentów. Oznacza to konieczność znaczącego zwiększenia w skali rocznej liczby przeprowadzonych kontroli i badań próbek produktów. Wymaga to zwiększenia środków finansowych Głównego Inspektoratu Inspekcji Handlowej o kwotę 1 mln zł, przy założeniu, iż badania objęłyby 1000 próbek, zaś koszt badania jednej próbki wynosi 1000 zł. Ponadto niezbędne jest zwiększenie kadry Inspekcji Handlowej o 17 etatów. Łączne koszty z tego tytułu szacuje się następująco:

- koszt zwiększenia etatów (17 etatów x 3.112 zł x 12 miesięcy = 634.848 zł)
 - koszt utworzenia stanowisk pracy (17 x 17.000 zł = 289.000 zł)
- Ogółem: 923.848 zł.

Reasumując łączny koszt wdrożenia ustawy z tego tytułu szacuje się na około 2 mln zł.

Projektowana ustawa zakłada niezbędne wsparcie w postaci obniżenia stawki podatku akcyzowego na paliwa ciekłe i biopaliwa z udziałem biokomponentów, co wiąże się z ograniczeniem wpływów budżetu z tego tytułu.

Szacuje się, że wejście w życie ustawy z dniem 1 października 2003 r. spowoduje skutki dla budżetu w IV kwartale 2003 r. w kwocie około 120 mln zł. Na powyższą kwotę składa się zmniejszenie wpływów z tytułu obniżenia stawki podatku akcyzowego w wyniku wprowadzenia w IV kwartale 2003 r. bioetanolu w ilości 3,5% ogólnej ilości benzyn silnikowych, to jest około 50 – 54 mln litrów. Jednocześnie ostrożne szacunki wskazują na ewentualną możliwość uruchomienia produkcji i wprowadzenia do obrotu około 10-15 tys ton estrów. Przewidywane korzyści dla gospodarki i budżetu są szacowane na około 130 mln zł.

Pełny kompleksowy rachunek wykazuje, że wdrożenie ustawy niesie za sobą pozytywne skutki finansowe, które zostały szczegółowo przedstawione w niniejszym uzasadnieniu.

Olej napędowy z dodatkiem estrów wyższych kwasów tłuszczowych				
Lp.	Wyszczególnienie	ilość	cena jednostkowa (bez VAT)	Koszt zbiorczy (bez VAT)
1	zbiornik paliwa - 20 000 l	8 900	25 230	224 547 000
2	dystrybutor	8 900	12 150	108 135 000
3	montaż	8 900	15 000	133 500 000
Razem szacunkowy koszt inwestycji				x
				466 182 000

Benzyny silnikowe z dodatkiem bioetanolu				
Lp.	Wyszczególnienie	ilość	cena jednostkowa (bez VAT)	Koszt zbiorczy
1	zbiornik paliwa - 20 000 l	8 900	25 230	224 547 000
2	dystrybutor	8 900	16 800	149 520 000
3	montaż	8 900	15 000	133 500 000
Razem szacunkowy koszt inwestycji				x
				507 567 000

Zestawienie zbiorcze	
Lp.	Koszt zbiorczy (bez VAT)
Wyszczególnienie	
Razem szacunkowy koszt inwestycji dla ON	466 182 000
Razem szacunkowy koszt inwestycji dla benzyn silnikowych	507 567 000
Ogółem koszt inwestycji związany z wdrożeniem postanowień ustawy	973 749 000

UWAGA

Przedstawione koszty dotyczą montażu dodatkowych zbiorników i dystrybutorów na każdej ze stacji paliw w Polsce (wg stanu na 2001 r. - Rocznik Statystyczny GUS z 2002 r.). Są to koszty szacunkowe obejmujące najważniejsze ich składniki. Należy zauważyć, że sprzedaż biopaliw ciekłych i estrów stanowiących samoisntne paliwa silnikowe nie musi być prowadzona na każdej ze stacji paliw. W wielu stacjach paliw (obecnie istniejących) zwłaszcza należących do sieci PKN ORLEN S.A., Rafinerii Gdańskiej S.A. oraz na stacjach patronackich podmiotów zrzeszonych w Polskiej Organizacji Przemysłu i Handlu Naftowego sprzedaż biopaliw ciekłych oraz estrów stanowiących samoisntne paliwa silnikow można prowadzić bez potrzeby dodatkowych nakładów inwestycyjnych.

Skutki finansowe dla budżetu umieszczenia na wszystkich stacjach paliw oddzielnych dystrybutorów do sprzedaży oleju napędowego zawierającego w swoim składzie minimum 4,5% estrów (biodiesla)

Krajowe zużycie oleju napędowego w ostatnim pięcioletniu

	1997 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	2001 r.
wyszczególnienie					
produkcja	5 293	6 032	5 971	5 612	4 914
import	1 181	419	861	707	975
zużycie krajowe	6 559	6 279	6 707	6 124	5 739
zużycie krajowe	7 808	7 475	7 985	7 290	6 832
dynamika zużycia	97,79%	93,62%	100%	91,31%	85,57%

Udział estrów w oleju napędowym w zależności od rocznego ich zużycia oraz % udziału biokomponentu

sprzedaż ON w tys. m3	2,0% estru = tys. m3	2,5% estru = tys. m3	3,0% estru = tys. m3	3,5% estru = tys. m3	4,0% estru = tys. m3	uwagi
6 832	136,64	170,80	204,96	239,12	273,28	2001 r.
7 290	145,80	182,25	218,70	255,15	291,60	2000 r.
7 985	159,70	199,63	239,55	279,48	319,40	1999 r.

Potencjalne skutki dla budżetu w zależności od założonego stopnia promocji biokomponentu

skala obniżki akcyzy zł/m3 (zł/1000 l)*	sprzedaż oleju napędowego w tys. m3 (2000 r.)	skutki dla budżetu z tytułu obniżenia stawki podatku akcyzowego w mln złotych				uwagi
		2% dodatek = 44,44% ON zawierających 4,5 % estru	3% dodatek = 55,56% ON zawierających 4,5 % estru	4% dodatek = 66,67% ON zawierających 4,5 % estru	5% dodatek = 77,78% ON zawierających 4,5 % estru	
1	2	3	4	5	6	7
91	7 290	295	369	442	516	utrzymanie dotychczasowej ceny
191	7 290	619	774	928	1 083	obniżka o 10 gr/l
291	7 290	943	1 179	1 414	1 650	obniżka o 20 gr/l
391	7 290	1 267	1 584	1 900	2 217	obniżka o 30 gr/l
491	7 290	1 591	1 989	2 386	2 784	obniżka o 40 gr/l
591	7 290	1 915	2 394	2 872	3 351	obniżka o 50 gr/l
691	7 290	2 239	2 799	3 358	3 918	obniżka o 60 gr/l
791	7 290	2 563	3 204	3 844	4 485	obniżka o 70 gr/l

Uwaga: Przedstawione skutki wynikają z założenia, że obniżenie stawek akcyzy będzie wynosić równowartość 2 zł za każdy litr biokomponentu wprowadzonego jako składnik paliw ciekłych, biopaliw ciekłych lub jako samostne paliwo silnikowe sprzedawane bez obciążenia podatkiem akcyzowym, lub estry sprzedawane jako samostne paliwa silnikowe będą zwolnione z podatku akcyzowego "stawka 0".

7/04/esz

Skutki finansowe dla budżetu umieszczenia na wszystkich stacjach paliw oddzielnych dystrybutorów do sprzedaży benzyn zawierających w swoim składzie minimum 4,5 % bioetanolu

Krajowe zużycie benzyn silnikowych w ostatnim pięcioletniu

	jedn. miary	1997 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	2001 r.
wyszczególnienie						
produkcja	tys. ton	3 413	3 465	4 287	4 412	4 294
import	tys. ton	1 725	1 662	1 670	898	861
zużycie krajowe	tys. ton	5 085	5 071	5 905	5 174	4 737
zużycie krajowe	tys. m3	6 691	6 672	7 770	6 808	6 233
dynamika zużycia	1999 r. = 100	86,11%	85,88%	1,00	87,62%	80,22%

Udział bioetanolu w benzynach silnikowych w zależności od zużycia i % udziału biokomponentu

	3% bioetanolu = tys. m3	3,5% bioetanolu = tys. m3	4,0% bioetanolu = tys. m3	4,5% bioetanolu = tys. m3	uwagi
sprzedaż benzyn w tys. m3	186,99	218,16	249,32	280,49	2001 r.
6 808	204,24	238,28	272,32	306,36	2000 r.
7 770	233,10	271,95	310,80	349,65	1999 r.

Potencjalne skutki dla budżetu w zależności od założonego stopnia promocji biokomponentów

1	2	3	4	skutki dla budżetu z tytułu obniżenia stawki podatku akcyzowego w mln złotych		6	7
				3% dodatek = 66,67% benzyn zawierających 4,5% bioetanolu	4% dodatek = 77,78% benzyn zawierających 4,5% bioetanolu		
skala obniżki akcyzy zł/m3 (zł/1000 l)*	sprzedaż benzyn w tys. m3 (2000 r.)	3% dodatek = 66,67% benzyn zawierających 4,5% bioetanolu	4% dodatek = 77,78% benzyn zawierających 4,5% bioetanolu	5% dodatek = 88,89% benzyn zawierających 4,5% bioetanolu	4,5% dodatek = 100% benzyn zawierających 4,5% bioetanolu	uwagi	
	6 808	413,04	481,87	550,70	619,53		
	6 808	866,93	1 011,40	1 155,86	1 300,33	utrzymanie dotychczasowej ceny	
	6 808	1 320,82	1 540,92	1 761,02	1 981,13	obniżka o 10 gr/l	
	6 808	1 774,71	2 070,45	2 366,19	2 661,93	obniżka o 20 gr/l	
	6 808	2 228,60	2 599,97	2 971,35	3 342,73	obniżka o 30 gr/l	
	6 808	2 682,49	3 129,50	3 576,51	4 023,53	obniżka o 40 gr/l	
	6 808	3 136,38	3 659,03	4 181,68	4 704,33	obniżka o 50 gr/l	
	6 808	3 590,26	4 188,55	4 786,84	5 385,13	obniżka o 60 gr/l	
	6 808					obniżka o 70 gr/l	

Uwaga: Przedstawione skutki wynikają z założenia, że obniżenie stawek akcyzy będzie wynosić równowartość 2 zł za każdy litr biokomponentu wprowadzonego jako składnik paliw ciekłych, biopaliw ciekłych.

8/04/esz

Skutki finansowe dla budżetu umieszczenia na wszystkich stacjach paliw oddzielnych dystrybutorów do sprzedaży oleju napędowego zawierającego w swoim składzie minimum 4,5% estrów (biodiesla)

Krajowe zużycie oleju napędowego w ostatnim pięcioleciu						
wyszególnienie	jedn. miary	1997 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	2001 r.
produkcja	tys. ton	5 293	6 032	5 971	5 612	4 914
import	tys. ton	1 181	419	861	707	975
zużycie krajowe	tys. ton	6 559	6 279	6 707	6 124	5 739
zużycie krajowe	tys. m3	7 808	7 475	7 985	7 290	6 832
dynamika zużycia	1999 r. = 100	97,79%	93,62%	100%	91,31%	85,57%

Udział estrów w oleju napędowym w zależności od rocznego ich zużycia oraz % udziału biokomponentu

sprzedaż ON w tys. m3	2,0% estru = tys. m3	2,5% estru = tys. m3	3,0% estru = tys. m3	3,5% estru = tys. m3	4,0% estru = tys. m3	uwagi
6 832	136,64	170,80	204,96	239,12	273,28	2001 r.
7 290	145,80	182,25	218,70	255,15	291,60	2000 r.
7 985	159,70	199,63	239,55	279,48	319,40	1999 r.

Potencjalne skutki dla budżetu w zależności od założonego stopnia promocji biokomponentu

skala obniżki akcyzy zł/m3 (zł/1000 l)*	sprzedaż oleju napędowego w tys. m3 (2000 r.)	skutki dla budżetu z tytułu obniżenia stawki podatku akcyzowego w mln złotych						uwagi
		2% dodatek = 44,44% ON zawierających 4,5 % estru	3% dodatek = 55,56% ON zawierających 4,5 % estru	4% dodatek = 66,67% ON zawierających 4,5 % estru	5% dodatek = 77,78% ON zawierających 4,5 % estru	6% dodatek = 88,89% ON zawierających 4,5 % estru	7% dodatek = 100% ON zawierających 4,5 % estru	
1	2	3	4	5	6	7	utrzymanie dotychczasowej ceny	
67,5	7 290	219	273	328	383	438	obniżka o 10 gr/l	
167,5	7 290	543	678	814	950	1 085	obniżka o 20 gr/l	
267,5	7 290	867	1 083	1 300	1 517	1 734	obniżka o 30 gr/l	
367,5	7 290	1 191	1 488	1 786	2 084	2 382	obniżka o 40 gr/l	
467,5	7 290	1 515	1 894	2 272	2 651	3 030	obniżka o 50 gr/l	
567,5	7 290	1 839	2 299	2 758	3 218	3 677	obniżka o 60 gr/l	
667,5	7 290	2 162	2 704	3 244	3 785	4 326	obniżka o 70 gr/l	
767,5	7 290	2 486	3 109	3 730	4 352	4 989		

Uwaga: Przedstawione skutki wynikają z założenia, że obniżenie stawek akcyzy będzie wynosić równowartość 1,5 zł za każdy litr biokomponentu wprowadzonego jako składnik paliw ciekłych, biopaliw ciekłych lub jako samoistne paliwo silnikowe sprzedawane bez obciążenia podatkiem akcyzowym, lub estry sprzedawane jako samoistne paliwa silnikowe będą zwolnione z podatku akcyzowego "stawka 0".

Skutki finansowe dla budżetu umieszczenia na wszystkich stacjach paliw oddzielnych dystrybutorów do sprzedaży benzyn zawierających w swoim składzie minimum 4,5 % bioetanolu

Krajowe zużycie benzyn silnikowych w ostatnim pięcioletniu

wyszczególnienie	jedn. miary	1997 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	2001 r.
produkcja	tys. ton	3 413	3 465	4 287	4 412	4 294
import	tys. ton	1 725	1 662	1 670	898	861
zużycie krajowe	tys. ton	5 085	5 071	5 905	5 174	4 737
zużycie krajowe	lys. m3	6 691	6 672	7 770	6 808	6 233
dynamika zużycia	1999 r. = 100	86,11%	85,88%	1,00	87,62%	80,22%

Udział bioetanolu w benzynach silnikowych w zależności od zużycia i % udziału biokomponentu

sprzedaż benzyn w tys. m3	3% bioetanolu = tys. m3	bioetanolu = tys. m3	4,0% bioetanolu = tys. m3	bioetanolu = tys. m3	4,5% bioetanolu = tys. m3	uwagi
6 233	186,99	218,16	249,32	280,49	2001 r.	
6 808	204,24	238,28	272,32	306,36	2000 r.	
7 770	233,10	271,95	310,80	349,65	1999 r.	

Potencjalne skutki dla budżetu w zależności od założonego stopnia promocji biokomponentów

1	2	skutki dla budżetu z tytułu obniżenia stawki podatku akcyzowego w mln złotych	skutki dla budżetu z tytułu obniżenia stawki podatku akcyzowego w mln złotych				uwagi
			3% dodatek = 66,67% benzyn zawierających 4,5 % bioetanolu	3,5% dodatek = 77,78% benzyn zawierających 4,5 % bioetanolu	4% dodatek = 88,89% benzyn zawierających 4,5 % bioetanolu	4,5% dodatek = 100 % benzyn zawierających 4,5 % bioetanolu	
67,5	6 808	306,38	357,43	408,49	459,54	utrzymanie dotychczasowej ceny	
167,5	6 808	760,26	886,96	1 013,65	1 140,34	obniżka o 10 gr/l	
267,5	6 808	1 214,15	1 416,48	1 618,81	1 821,14	obniżka o 20 gr/l	
367,5	6 808	1 668,04	1 946,01	2 223,97	2 501,94	obniżka o 30 gr/l	
467,5	6 808	2 121,93	2 475,54	2 829,14	3 182,74	obniżka o 40 gr/l	
567,5	6 808	2 575,82	3 005,06	3 434,30	3 863,54	obniżka o 50 gr/l	
667,5	6 808	3 029,71	3 534,59	4 039,46	4 544,34	obniżka o 60 gr/l	
767,5	6 808	3 483,60	4 064,11	4 644,63	5 225,14	obniżka o 70 gr/l	

Uwaga: Przedstawione skutki wynikają z założenia, że obniżenie stawek akcyzy będzie wynosić równowartość 1,5 zł za każdy litr biokomponentu wprowadzonego jako składnik paliw ciekłych, biopaliw ciekłych.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Skr. Min. DH/1060 /2003/DPE-ad/ms

Warszawa, *1 kwietnia* 2003 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz.U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedstawionym projektem ustawy o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych, pozwalam sobie przedstawić następującą opinię:

- I. Projekt reguluje zasady organizacji rynku biopaliw ciekłych oraz biokomponentów do ich produkcji. Dokonując oceny zgodności projektu ustawy należy wziąć pod uwagę przepisy prawa pierwotnego oraz następujące akty prawa wtórnego Unii Europejskiej:
1. Dyrektywę Rady 92/81/EWG w sprawie ujednoczenia struktury podatków akcyzowych od olejów mineralnych
 2. Dyrektywę 98/70/WE w sprawie jakości benzyny i paliw do silników Diesla zmieniającą Dyrektywę Rady 93/12/EWG
 3. Dyrektywę 2003/17/WE zmieniającą Dyrektywę 98/70/EC dotyczącą jakości benzyny i paliw do silników Diesla.

Dodatkowo pragnę zaznaczyć, iż w Unii Europejskiej finalizowane są obecnie prace nad projektem Dyrektywy w sprawie promocji użytkowania biopaliw i innych odnawialnych paliw w transporcie oraz nad projektem Dyrektywy zmieniającej dyrektywę 92/81/EWG w odniesieniu do możliwości stosowania zwolnień lub redukcji stawek akcyzy na biopaliwa¹. Obydwie dyrektywy będą przyjęte jeszcze

¹ projekt Dyrektywy 2001/0266 (CNS) zmieniającej Dyrektywę 92/81/EWG,

w I półroczu 2003 r. Wynika stąd konieczność zapewnienia zgodności projektu ustawy o biopaliwach z ww. projektami Dyrektyw.

- II. W projekcie ustawy jako biopaliwa ciekłe określono: estry stanowiące samoistne paliwa silnikowe, benzyny silnikowe zawierające w swoim składzie powyżej 5 % bioetanolu oraz powyżej 15% eterów oraz samochodowe oleje napędowe zawierające powyżej 5% estrów, spełniające wymagania jakościowe określone dla paliw ciekłych w odrębnych przepisach. Wymagania jakościowe zostały określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 17 grudnia 2002 w sprawie szczegółowych wymagań jakościowych dla niektórych paliw ciekłych (Dz.U. Nr 229 poz. 1918), które to rozporządzenie implementuje postanowienia Dyrektywy 98/70/WE. Wymagania jakościowe będą również określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie ustawy z dnia 10 stycznia 2003r o monitorowaniu i kontrolowaniu jakości paliw ciekłych (Dz.U. Nr 17 poz. 154), które będzie implementować wymagania jakościowe określone w Dyrektywie 2003/17/WE. Z uwagi na fakt, iż tak zdefiniowane biopaliwa ciekłe, będą musiały spełniać wymagania jakościowe, określone zgodnie z wymaganiami Dyrektyw, należy uznać, że definicja określona w projekcie ustawy nie narusza obecnie obowiązującego prawa Unii Europejskiej. Natomiast faktyczna możliwość stosowania tak zdefiniowanych biopaliw ciekłych i ich wprowadzania do obrotu wymaga dokonania oceny opartej o wiedzę specjalistyczną.
- III. W artykule art. 13 projektu ustawy ustanowiono obowiązek wydania rozporządzenia określającego wymagania jakościowe dla biokomponentów oraz metody badań jakości biokomponentów. Artykuł 13 projektu ustawy stanowi również, iż do kontroli wymagań jakościowych biokomponentów stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o monitorowaniu i kontrolowaniu jakości paliw. Produkt finalny, obojętnie czy nazwać go biopaliwem czy paliwem ciekłym, ale który będzie w swoim składzie zawierał biokomponenty (w rozumieniu projektu ustawy), musi spełniać wymagania jakościowe wydane na podstawie ustawy o monitorowaniu i kontrolowaniu jakości paliw ciekłych oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych wymagań jakościowych dla niektórych paliw ciekłych. W związku z powyższym art. 13 projektu ustawy jest zgodny z prawem wspólnotowym.

2. projekt Dyrektywy 2001/0265 (COD) w sprawie promocji użytkowania biopaliw w sektorze transportu

- IV. Na producentach z mocy art. 12 ust. 6 i art. 23 ciąży obowiązek wprowadzenia do obrotu nie mniej niż 4 % (w okresie od 1 października do 31 grudnia 2003r – nie mniej niż 3,5%) bioetanolu (jako biokomponentu paliw ciekłych i biopaliw ciekłych) w stosunku do wprowadzanych przez nich do obrotu benzyn silnikowych. Ponieważ próg obowiązkowego udziału bioetanolu w całości obrotu benzynami silnikowymi jest ustanowiony bardzo wysoko – 4% (3, 5%), a wymagania jakościowe nie pozwalają na wprowadzanie na rynek mieszanek o zawartości wyższej niż 5% bioetanolu w paliwie, blisko 80% (70%) obrotu danego producenta będzie musiało zawierać mieszankę bioetanolu z paliwem ciekłym lub z biopaliwem ciekłym. Tylko 20 % (30%) jego obrotu będzie mógł on umieścić na rynku jako „czyste” paliwo, bez domieszki bioetanolu. Stanowić to może ograniczenie o skutku podobnym do ograniczeń ilościowych, zakazane przez art. 28 TWE, stanowiąc barierę w swobodnym przepływie towarów. Opisane wyżej wątpliwości co do możliwości umieszczania na rynku przez producenta bardzo niskiego udziału paliw „czystych” (co wiąże się z możliwością naruszenia art. 28 TWE) wymagają rozstrzygnięć po stronie ekspertów. Należy w tym względzie, wziąć pod uwagę fakt, iż zgodnie z art. 3 projektu Dyrektywy, państwa członkowskie mają ustanowić cele indykatywne, w których ustanowione zostaną minimalne proporcje udziału biopaliw w obrocie paliwami ciekłymi (nie mniejsze niż 2%), oraz fakt, iż te cele mają zostać ustanowione zgodnie z wytycznymi opisanymi w projekcie Dyrektywy (o czym mowa poniżej). Może to spowodować, iż w różnych państwach członkowskich minimalne poziomy udziału biopaliw zostaną określone na różnych poziomach i nie zostanie to uznane przez Komisję Europejską za naruszenie art. 28 TWE.
- V. Ustawa w art. 17 wprowadza zwolnienie z podatku akcyzowego dla biokomponentów przeznaczonych do biopaliw ciekłych i paliw ciekłych oraz wprowadza możliwość obniżenia stawki akcyzy na biopaliwa ciekłe i paliwa ciekłe zawierające biokomponenty. Prawo wspólnotowe reguluje materię dotyczącą akcyzy od olejów mineralnych oraz mieszanek paliw (w tym biopaliw) z paliwami silnikowymi w Dyrektywie Rady 92/81/EWG w sprawie ujednoczenia struktury podatków akcyzowych od olejów mineralnych. Art. 8 ust. 4 ww. Dyrektywy stanowi, iż Rada, działając jednomyślnie po otrzymaniu propozycji Komisji Europejskiej, może upoważnić każde państwo członkowskie do wprowadzenia dalszych zwolnień lub obniżek stawek podatkowych ze szczególnych względów politycznych. Państwo członkowskie pragnące wprowadzić takie zwolnienia poinformuje o tym Komisję.

Obecnie wszystkie państwa członkowskie korzystają ze zwolnień lub obniżek stawek podatkowych na mocy Decyzji Rady 2001/224/WE wydanej stosownie do art. 8 ust. 4 Dyrektywy Rady 92/81/EWG. Ponieważ Rzeczpospolita Polska nie jest członkiem Unii Europejskiej nie może obecnie skorzystać z rozwiązań przyjętych w art. 8 ust. 4 Dyrektywy Rady 92/81/EWG. Polska, starając się o członkostwo w Unii Europejskiej, mając na względzie m.in. rozwój rynku ekopaliw, w stanowisku negocjacyjnym w obszarze Podatki wystąpiła o skorzystanie z procedury wynikającej z art. 8 ust. 4 dyrektywy Rady 92/81/EWG w odniesieniu do obniżek w podatku akcyzowym na paliwa ekologiczne, oraz wystąpiła o roczny, „techniczny” okres przejściowy w celu rozpoczęcia procedury wynikającej z art. 8 ust. 4 Dyrektywy Rady 92/81/EWG. W traktacie Akcesyjnym, ostatecznie uzgodniono, iż: **„Nie naruszając formalnej decyzji, jaka ma być przyjęta zgodnie z procedurą określoną w artykule 8 ustęp 4 dyrektywy 92/81/EWG, bądź oceny tych środków na podstawie artykułu 87 Traktatu WE, Polska może utrzymać obniżone stawki podatku akcyzowego na benzynę wyprodukowaną z odwodnionym alkoholem, olej napędowy o niskiej zawartości siarki i benzynę zawierającą alkohol eter etylo-butylowy przez okres jednego roku od dnia przystąpienia”**. W ciągu rocznego okresu przejściowego, od uzyskania członkostwa w Unii Europejskiej, Polska może stosować obniżoną stawkę podatku akcyzowego na benzynę wyprodukowaną z odwodnionym alkoholem, olej napędowy o niskiej zawartości siarki i benzynę zawierającą alkohol eter etylo-butylowy. Po upływie wyżej wskazanego rocznego terminu możliwość skorzystania z derogacji przewidzianej w art. 8 ust. 4 dyrektywy 92/81/EWG jest uzależniona od zgody Rady.

Przyjęte w projektowanej ustawie bezterminowe zwolnienie z podatku akcyzowego biokomponentów przeznaczonych do biopaliw ciekłych oraz do paliw ciekłych w rozumieniu przepisów niniejszej ustawy, znacznie wykracza poza przedstawiony powyżej okres przejściowy. Po pierwsze, w projektowanym rozwiązaniu mowa jest o zwolnieniu z podatku akcyzowego, podczas gdy wynegocjowany okres przejściowy mówi o utrzymaniu obniżonych stawek podatku akcyzowego (w obecnym stanie prawnym nie obowiązują stawki obniżone, zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku od towarów oraz o podatku akcyzowym). Po drugie, projekt opiniowanej ustawy zakłada, iż zwolnienie dotyczyć będzie biokomponentów przeznaczonych do biopaliw ciekłych oraz do paliw ciekłych, podczas gdy zapis w okresie przejściowym odnosi się nie do składników olejów mineralnych, a do produktów finalnych, jakimi są benzyna

zawierająca alkohol eter etylo-butyłowy, benzyna wyprodukowana z odwodnionym alkoholem oraz olej napędowy o niskiej zawartości siarki. Po trzecie, projekt ustawy zwalnia z podatku akcyzowego biokomponenty, które zostały zdefiniowane w art. 2 pkt 4 opiniowanej ustawy, jako ester i bioetanol, w tym bioetanol zawarty w eterze etylo-tetr-butyłowym lub eterze etylo-tetr-amyłowym oraz estry stanowiące samoistne paliwa silnikowe. Tymczasem wynegocjowany okres przejściowy wśród towarów objętych obniżonym podatkiem akcyzowym nie wymienia estrów.

Odnosnie możliwości stosowania obniżenia akcyzy na biopaliwa ciekłe i paliwa ciekłe, to możliwe jest jedynie obniżenie akcyzy od benzyny wyprodukowanej z odwodnionym alkoholem, oleju napędowego o niskiej zawartości siarki i benzyny zawierającej alkohol eter etylo-butyłowy. Wynika to z postanowień Traktatu Akcesyjnego. Takie obniżenie jest dopuszczalne jedynie w okresie rocznego terminu technicznego od dnia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Późniejsze korzystanie z ww. obniżki akcyzy będzie możliwe po uzyskaniu, w rocznym okresie przejściowym, zgody Rady. Należy jednak zaznaczyć że Polska występując o zgodę Rady w trybie art. 8 ust. 4 Dyrektywy 92/81/EWG może wystąpić również o obniżenie akcyzy na inne biopaliwa niż to określa Traktat Akcesyjny (przewidziane w projekcie ustawy). Jednak dopiero uzyskanie zgody Rady na takie obniżenie akcyzy pozwoli na stwierdzenie zgodności takiego przepisu z prawem wspólnotowym. Obecnie, brzmienie art. 18 w zakresie dotyczącym obniżenia akcyzy na biopaliwa ciekłe i paliwa ciekłe zawierające biokomponenty jest niezgodne z Traktem Akcesyjnym i tym samym z prawem wspólnotowym.

Z uwagi na fakt, iż projekt ustawy w art. 24 ust. 2 ogranicza czasowo możliwość stosowania zwolnienia biokomponentów z akcyzy oraz stosowania obniżonej stawki akcyzy na biopaliwa ciekłe i paliwa ciekłe zawierające biokomponenty, tj. do dnia uzyskanie przez Rzeczypospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, proponowane w ustawie zwolnienia i obniżki nie spowodują naruszenia prawa wspólnotowego.

Ponadto należy zauważyć, że projekt Dyrektywy 2001/0266 (CNS) zmieniającej Dyrektywę 92/81/EWG, przewiduje możliwość stosowania obniżonej stawki akcyzy w stosunku do produktów zawierających biopaliwa wymienione w art. 8b ww. projektu Dyrektywy. Ustanowione w projekcie ustawy rozwiązanie dotyczące stosowania obniżonej stawki akcyzy dotyczy takich biopaliw ciekłych i paliw ciekłych, które zawierają biokomponenty takie jak: ester, bioetanol eter etylo-tetr-

butylowy i eter etylo-tetr-amyłowy. Tak określone biokomponenty nie odpowiadają wymaganiom określonym w art. 8b ww. projektu Dyrektywy.

- VI. Projekt ustawy do czasu uzyskania przez Rzeczypospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej zezwala na wykorzystywanie do produkcji biokomponentów wyłącznie surowców rolniczych zebranych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Z uwagi na fakt, iż wyłączna możliwość wykorzystywania do produkcji biokomponentów surowców rolniczych zebranych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, została ograniczona czasowo w art. 24 ust. 1 projektu ustawy, tj. do dnia uzyskania przez Rzeczypospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, proponowane w ustawie ograniczenie nie spowoduje naruszenia prawa wspólnotowego.
- VII. Z uwagi na fakt, iż prace w Unii Europejskiej nad projektem Dyrektywy w sprawie promocji użytkowania biopaliw i innych odnawialnych paliw w transporcie są na etapie końcowym i prawdopodobne jest przyjęcie tego projektu w ciągu następnych 3 miesięcy oraz z uwagi na fakt, iż prace w polskim parlamencie nad projektem ustawy mogą zakończyć się już po wejściu w życie ww. projektu Dyrektywy, konieczne jest uwzględnienie w projekcie ustawy rozwiązań zastosowanych w projekcie Dyrektywy. Dodatkowo należy uwzględnić fakt, iż konieczne zmiany w projekcie ustawy dla zapewnienia zgodności z projektem Dyrektywy są tak znaczne, że nie uwzględnienie opisanych poniżej uwag może spowodować sytuację, w której z dniem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, ustawa regulująca rynek biopaliw będzie niezgodna z obowiązującym *acquis communautaire*. Poniżej opisano niezgodności projektu ustawy z projektem Dyrektywy:
1. W projekcie ustawy w art. 2 ustanowiono szereg definicji. Część ze zdefiniowanych w tym artykule pojęć zostało ściśle określonych w art. 2 projektu Dyrektywy w sprawie promocji użytkowania biopaliw i innych odnawialnych paliw w transporcie. Chodzi tutaj w szczególności o pojęcia bioetanolu, biopaliw ciekłych. Pojęcia te z projektu ustawy nie odpowiadają wymaganiom projektu Dyrektywy i powinny zostać odpowiednio skorygowane w projekcie ustawy, aby zgodność z projektem Dyrektywy nie budziła wątpliwości. Dodatkowo należy podkreślić, iż w projekcie ustawy nie uwzględniono innych wymienionych w projekcie Dyrektywy definicji (np. definicji biomasy oraz definicji innych odnawialnych paliw) oraz znacznie zawężono pojęcie biopaliw. Zgodnie z Dyrektywą do biopaliw należy zaliczyć co najmniej: bioetanol, biodiesel, biogaz, biometanol, biodimetyloeter, bio-

ETBE, bio-MTBE, syntetyczne biopaliwa, biowodór (*ang. - biohydrogen*) oraz czysty olej roślinny. W powyższym zakresie należy uzupełnić projekt ustawy.

2. W artykule 9 projektu ustawy określono surowce, z których można produkować biokomponenty. Są to surowce rolnicze, produkty uboczne i odpady oraz spirytus surowy i surowy olej rzepakowy. Z uwagi na konieczność zmiany definicji biopaliw, (a w związku z tym również definicji biokomponentów), dla zapewnienia zgodności projektu ustawy z projektem Dyrektywy, należy odpowiednio do wymagań Dyrektywy rozszerzyć zakres surowców, z których można będzie produkować biokomponenty.

3. Projekt ustawy w art. 12 nakazuje producentom wprowadzać do obrotu biokomponenty poprzez dodawanie ich do paliw ciekłych i biopaliw. Z uwagi na konieczność zmiany definicji biopaliw, wystarczy aby obowiązek wprowadzenia do obrotu biokomponentów dotyczył tylko wprowadzanych do obrotu paliw ciekłych. Dodatkowo należy zaznaczyć, iż w wytycznych do wydania rozporządzenia określającego minimalny udział poszczególnych biokomponentów w ogólnej ilości wprowadzanych do obrotu paliw ciekłych, nie zamieszczono wytycznych wynikających z art. 4 projektu Dyrektywy, do ustanowienia krajowych celów indykatywnych. Na mocy art. 3 projektu Dyrektywy, państwa członkowskie mają zapewnić aby minimalna proporcja udziału biopaliw i innych odnawialnych paliw znajdowała się w obrocie i w tym celu mają ustanowić krajowe cele indykatywne, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 3 ust. 1b projektu Dyrektywy. Wartości referencyjne dla tych celów indykatywnych powinny osiągnąć co najmniej 2% i być skalkulowane w oparciu o niższą wartość kaloryczną paliwa (*ang. - lower calorific value of a fuel*), w stosunku do paliw znajdujących się w obrocie. Należy zatem odpowiednio zmodyfikować brzmienie artykułu 12 ust. 5 i 6. Należy zaznaczyć, iż zgodne z informacjami uzyskanymi z Komisji Europejskiej, państwa członkowskie mogą ustanowić cele indykatywne na wyższym poziomie niż wartość referencyjna.

4. Projekt Dyrektywy² w art. 3 ust. 5, nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia społeczeństwu informacji o dostępności biopaliw i innych odnawialnych paliw oraz nakłada obowiązek oznaczania biopaliw (według terminologii projektu ustawy chodzi o biokomponenty) w mieszankach z paliwami ciekłymi, jeśli zawartość biopaliw (biokomponentów) w paliwach ciekłych przekracza

² OJ C 32 E 11/02/2003 p 0001-0008

5% FAME (ang - Fatty acid metyl ester) lub 5% bioetanolu. Projekt ustawy w art. 14 ust. 2 stanowi, że do obrotu można wprowadzać biopaliwa ciekłe, sprzedawane z dystrybutorów oznakowanych w sposób odróżniający je od dystrybutorów przeznaczonych do obrotu paliwami ciekłymi oraz umożliwiający identyfikację procentowej ilości zawartego w nich biokomponentu. Należy w tym zakresie wskazać że chodzić powinno raczej o procentową zawartość. Takie rozwiązanie jest kierunkowo zgodne z projektem Dyrektywy.

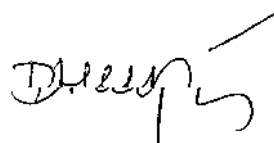
5. Projekt ustawy w art. 14 ust. 1 zakłada, że do obrotu, bez oznakowania określającego procentową zawartość biokomponentów można wprowadzać wyłącznie paliwa ciekłe. Przy założeniu, że definicja paliw ciekłych zostanie poprawiona zgodnie z uwagami zawartymi w niniejszej opinii, artykuł ten będzie zgodny z projektem Dyrektywy.

6. W art. 16 projektu ustawy nałożono na wytwórców, producentów i dyrektorów izb celnych, obowiązek przekazywania kwartalnych raportów Prezesowi URE, na mocy których Prezes URE sporządza zbiorczą informację i przekazuje ją ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, gospodarki, rynków rolnych i środowiska. Artykuł ten nie uwzględnia obowiązków wynikających z art. 4 projektu Dyrektywy, który to nakłada na państwa członkowskie obowiązek przedkładania Komisji Europejskiej corocznie raportu dotyczącego środków podjętych przez państwo członkowskie w celu promocji biopaliw i innych odnawialnych paliw z przeznaczeniem na cele transportowe, narodowych zasobów przeznaczonych na produkcję biomasy na inne cele niż transportowe, liczby całkowitej sprzedaży paliwa i udziału w tej sprzedaży biopaliw (zarówno w mieszankach z paliwami jak i samoistnych biopaliw) oraz liczby całkowitej sprzedaży innych odnawialnych paliw, znajdujących się w obrocie. W przypadku wyjątkowych warunków w dostarczeniu nieprzerobionej ropy lub produktów ropopochodnych, które wywierają wpływ na rynek biopaliw i innych odnawialnych paliw, państwa członkowskie mają obowiązek dostarczenia informacji o tym Komisji Europejskiej. Należy uzupełnić Art. 15 projektu ustawy o ten obowiązek w celu zapewnienia jego zgodności z projektem Dyrektywy.

7. Odnośnie sankcji karnej za produkowanie paliw z biokomponentów pochodzących z innych źródeł niż wymienione w art. 12 ust. 3, ustanowionej w art. 16 ust. 1 pkt 4 projektu ustawy, uwagi zawarte w pkt VI ppkt 2 niniejszej opinii mają zastosowanie.

W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych, jest zgodny z obecnie obowiązującym prawem Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem uwag zawartych w pkt. IV niniejszej opinii.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Adam Tański

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ROZPORZĄDZENIE
Rady Ministrów
z dnia r.

**w sprawie trybu powołania i pracy Komisji Opiniodawczej do Spraw Biokomponentów
Stosowanych w Paliwach Ciekłych i Biopaliwach Ciekłych**

Na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 2003 r. o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych (Dz.U. Nr ... poz. ...), zarządza się, co następuje:

§ 1. Komisja Opiniodawcza do Spraw Biokomponentów Stosowanych w Paliwach Ciekłych i Biopaliwach Ciekłych, zwana dalej "Komisją" składa się z 21 członków, w tym z:

- 1) 5 przedstawicieli producentów rolnych;
- 2) 4 przedstawicieli wytwórców i pierwszych przetwórców;
- 3) 4 przedstawicieli producentów,
- 4) 4 przedstawicieli organizacji zrzeszających użytkowników pojazdów;
- 5) 4 przedstawicieli organizacji zrzeszających producentów pojazdów.

§ 2. Członków Komisji, spośród kandydatów zgłoszonych przez ogólnokrajowe organizacje zrzeszające producentów rolnych, pierwszych przetwórców, wytwórców, producentów i organizacji konsumenckich oraz organizacji producentów pojazdów powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw rynków rolnych.

§ 3. Kadencja Komisji trwa 3 lata, licząc od dnia pierwszego posiedzenia Komisji.

§ 4. Pierwsze posiedzenie Komisji zwołuje minister właściwy do spraw rynków rolnych w terminie 14 dni od dnia powołania jej członków.

§ 5. Komisja działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, który określa w szczególności częstotliwość posiedzeń Komisji i sposób jej obsługi oraz tryb podejmowania przez nią uchwał.

§ 6. Na pierwszym posiedzeniu Komisja wybiera ze swojego grona Prezydium Komisji. Prezydium Komisji jest pięcioosobowym organem Komisji. W skład Prezydium Komisji wchodzi przewodniczący, trzech zastępców i sekretarz, z których każdy reprezentuje jeden z podmiotów, o których mowa w § 1.

§ 7. W przypadku gdy Komisja nie uchwali regulaminu w terminie 30 dni od dnia jej pierwszego posiedzenia, regulamin Komisji nadaje, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw rynków rolnych.

§ 8. Organizacje i podmioty, o których mowa w § 1, opłacają składki kwartalne w jednakowej wysokości. Wysokość i sposób pobierania składek oraz ich rozliczania ustala Komisja w regulaminie, o którym mowa w § 5.

§ 9. W przypadku nieuiszczenia składek przez organizację, której przedstawiciel wchodzi w skład Komisji, Komisja może wystąpić do ministra właściwego do spraw rynków rolnych o odwołanie członka tej organizacji i powołanie na jego miejsce członka innej organizacji.

§ 10. Organizacja, której przedstawiciel wchodzi w skład Komisji, może wystąpić do ministra właściwego do spraw rynków rolnych o odwołanie tego członka i powołanie na jego miejsce innego członka.

§ 11. Do zadań Komisji należy w szczególności:

- 1) przedstawianie opinii producentów rolnych, pierwszych przetwórców, wytwórców, producentów, producentów oraz użytkowników pojazdów organom administracji rządowej w zakresie funkcjonowania rynku paliw ciekłych i biopaliw ciekłych,
- 2) analizowanie rynku krajowego w zakresie możliwości surowcowych oraz zapotrzebowania na biokomponenty,
- 3) wyrażanie opinii co do konieczności importu rzepaku przeznaczonego do produkcji estru,
- 4) proponowanie zasad współdziałania między producentami rolnymi a pierwszymi przetwórcami i wytwórcami przez:
 - a) zgłaszanie propozycji treści umów kontraktacyjnych,
 - b) analizowanie ceny surowców rolniczych, spirytusu surowego, spirytusu odwodnionego, surowego oleju rzepakowego i estru wyższych kwasów tłuszczowych, stosowanych przez podmioty działające na rynku paliw i biopaliw ciekłych,
 - c) uczestnictwo w konsultacjach i negocjacjach pomiędzy podmiotami działającymi na rynku paliw i biopaliw ciekłych,
- 5) proponowanie zasad współdziałania między uczestnikami rynku biopaliw ciekłych i biokomponentów do ich produkcji,
- 6) opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rynku biopaliw ciekłych, paliw ciekłych oraz biokomponentów do ich produkcji.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 2003 r. o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych (Dz.U. Nr ... poz. ...).

Celem powołania Komisji jest potrzeba zapewnienia sprawnego przepływu wiarygodnej informacji pomiędzy grupami producentów rolnych, wytwórców i pierwszych przetwórców oraz producentów, a organami decyzyjnymi państwa, ze względu na stworzenie przez ustawę nowego segmentu rynku biopaliw ciekłych. Komisja będzie spełniać szereg pożytecznych funkcji koordynacyjnych i opiniotwórczych. Ich zasadnicze działania winny koncentrować się na analizie i ocenie równości szans rozwojowych poszczególnych uczestników rynku biopaliw oraz sygnalizowaniu pojawiających się zagrożeń.

ROZPORZĄDZENIE
Rady Ministrów
z dnia r.

w sprawie wymaganego na 2004 r. udziału poszczególnych biokomponentów w ogólnej ilości wprowadzonych do obrotu paliw ciekłych i biopaliw ciekłych.

Na podstawie art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 2003 r. o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych (Dz.U. Nr ... poz. ...), zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się następujące procentowe udziały biokomponentów w paliwach ciekłych lub biopaliwach ciekłych:

- 1) dla benzyn udział:
 - a) bioetanolu wynosi %,
 - b) eteru wynosi %,
- 2) dla oleju napędowego udział estru wynosi %.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 12 ust.5 ustawy z dnia 2003 r. o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych (Dz.U. Nr ... poz. ...).

Udział poszczególnych biokomponentów w ogólnej ilości wprowadzanych do obrotu paliw ciekłych i biopaliw ciekłych w ułamku objętościowym wyrażonym w procencie określono uwzględniając:

- przyjęty w ustawie na 2004 r. (od dnia 1 stycznia 2004 r.) udział bioetanolu we wprowadzanych do obrotu benzynowych paliw silnikowych (w przypadku produkcji bioetanolu, wytwarzanego na bazie ziemniaka czy zbóż, nie ma w kraju ograniczeń surowcowych - obecnie zainstalowane moce produkcyjne wystarczą na produkcję bioetanolu w skali całego roku na około 260 tys. ton),
- możliwości surowcowe i techniczne wyprodukowania w 2004 r. estrów, otrzymywanych w procesie przetwarzania rzepaku albo produktów ubocznych i odpadów, wprowadzanych do obrotu olejów napędowych.

ROZPORZĄDZENIE
Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
z dnia
w sprawie wymagań jakościowych biokomponentów

Na podstawie art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 2003 r. o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych (Dz. U. Nr , poz.) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa wymagania jakościowe biokomponentów, stanowiące załącznik do rozporządzenia.

§2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej

Załącznik do
rozporządzenia Ministra Gospodarki,
Pracy i Polityki Społecznej
z dnia (poz.)

WYMAGANIA DLA ESTRU

Tablica 1

Lp.	Rodzaj wymagania	Jednostka miary	Wymaganie
1.	Gęstość w temperaturze 15 °C,	kg/m ³	0,875-0,900
2.	Lepkość kinematyczna w temperaturze 40 °C	mm ² /s	3,5 ÷ 5,0
3.	Temperatura zapłonu w tyglu zamkniętym (metoda Martens - Pensky), nie mniej niż	°C	101
4.	Temperatura blokowania zimnego filtru, nie więcej niż	°C	Patrz tablica 2a i 2b
5.	Zawartość siarki ogólnej, nie więcej niż	mg/kg	10

Lp.	Rodzaj wymagania	Jednostka miary	Wymaganie
6.	Pozostałość po koksowaniu (z 10 % (V/V) pozostałości destylacyjnej), nie więcej niż	% (m/m)	0,05
7.	Liczba cetanowa nie mniej niż	-	51,0
8.	Popiół siarczanowy, nie więcej niż	% (m/m)	0,02
9.	Liczba kwasowa, nie więcej niż	mg KOH/g	0,8
10.	Zawartość wody (metoda Karla Fischera), nie więcej niż	mg/kg	500
11.	Zawartość stałych ciał obcych, nie więcej niż	mg/kg	24
12.	Działanie korodujące na miedź (3 h, 50 °C), nie więcej niż	Klasa	1
13.	Odporność na utlenianie w temperaturze 110 °C	g/m ³	Podać wynik
14.	Liczba jodowa, nie więcej niż	g I ₂ /100cm ³	120
15.	Zawartość fosforu, nie więcej niż	mg/kg	10
16.	Zawartość estru, nie mniej niż	%(m/m)	96,5
17.	Zawartość wolnego glicerolu, nie więcej niż	%(m/m)	0,02
18.	Ogólna zawartość glicerolu, nie więcej niż	%(m/m)	0,25

Tablica 2a – klimat umiarkowany

Właściwość	Zakres					
	gatunek A	Gatunek B	gatunek C	Gatunek D	gatunek E	Gatunek F
Temperatura zablokowania zimnego filtra, nie więcej niż	+5 °C	0 °C	-5 °C	-10 °C	-15 °C	-20 °C

Tablica 2b – klimat arktyczny

Właściwość	Zakres

	klasa 0	Klasa 1	Klasa 2	klasa 3	klasa 4
Temperatura zablokowania zimnego filtra, nie więcej niż	-20 °C	-26 °C	-32 °C	-38 °C	-44 °C

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 2003 r. o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych (Dz.U. Nr, poz.).

Przy określeniu wymagań dla estrów wzięto pod uwagę postanowienia właściwych norm i obowiązujących w tym zakresie standardów.

Zapewnienie odpowiedniej jakości biokomponentu jest warunkiem koniecznym dla uzyskania właściwej jakości paliw do silników wysokoprężnych, a także możliwość sprzedaży estru jako paliwa samoistnego.